

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 146. SZÁM,

Debrecen, 1937 július 2 péntek

ÁRA: 12 FILLÉR.

**Ma délig kell jelentkezni a Lillafüredi kirándulásra
a Menetjegyirodában.** Menettértijeg ára 10-50

Egyhangulag,

minden hozzászólás nélkül, emelkedett szellemben fogadta el a képviselőház a kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló javaslatot. A tudósítások történelmi ülésnek nevezik el a képviselőház tegnapi ülését. Valóban történelmi is, mert alapvető fontosságú törvényt szavaztak meg ezen az ülésen. Es nem kisjelentőségű az az egyhangúság, mely megnyilatkozott a képviselőház tegnapi ülésén.

Kétségtelen, hogy Horthy Miklós kormányzó magas személyisége, az iránta való egyöntetű tisztelet forrasztotta egyé a véleményeket. Láthatjuk, hogy a kormányzó személye ragyogó kijegecesedési pont a nemzet életében. Eggyé forrnak a nézetek és felfogások, mert nincs és nem lehet véleményeltérés abban, hogy Horthy Miklós történelmi hivatást tölt be a magyar nemzet mostani életében. Ennek a hivatásnak ad szélesebb és méltóbb keretet a most elfogadott javaslat.

Tulajdonképpen nem is a kormányzónak, hanem a nemzetnek van szüksége arra, hogy a kormányzói jogkör kiterjesztésével szilárdabb alapokra helyeztessék az alkotmányos élet. Az alkotmányjogi reformoknak bevezetője a most elfogadott törvény. Az alkotmányjogi átalakulásnak mintegy biztositó szelepe a kormányzói jogkör kiterjesztése. Biztosíték arra, hogy a nemzet alkotmányos élete nem csúszik ferde vágányokra. Nem az államforma megváltoztatásáról van itt szó, mint maga az előadó is hangsúlyozta, hanem arról, hogy a javaslattal a maga közjogi tisztaságában valósul meg a kormányzói intézmény, ezen keresztül ezérvés ősi királysági intézményünk is.

Az ezeréves ősi alkotmány szellemében született meg az új kormányzói javaslat. A képviselőház a helyzet magaslatára emelkedett, mikor minden disszonancia, bármiféle zavaró momentum nélkül szavazta meg a javaslatot. Nagy része van ebben Darányi Kálmán miniszterelnök körültekintő és bölcs politikai vonalvezetésének. A javaslat első fogalmazása körül támadt aggályokat a kormányzás nagyszerű művészetével levezette, elsimította a felmerült véleménykülönbségeket, úgyhogy minden párt magáévé tette és elfogadta a végső formába öntött rendezést. *A nemzeti szuverenitás és az államjogi jog egymást kiegészítve, megerősítve szolgálják a nemzet javát* és alapját adják az alkotmányos elvek érvényesülésének minden esetleges jövőbeli események idejére.

Páratlan módon elkövetett 160 ezer pengős sikkasztást állapítottak meg a földművelés- ügyi minisztériumban

*Torday László és Czvetkovits Ferenc tanácsos nem létező tantel-
ügyelőség címere 147 ezer pengőt kiutaltak és az összeget
eltulajdonították*

*Surgoth Jenő állítólag Ausztriába szökött, vagy a Bakonyban
öngyilkosságot követett el — Vagyonára bünygyi zárlatot vezettek*

Újabb részletek a vetőmagakciók körüli visszaélésekről

Budapest, július 1. A budapesti kir. ügyészség a Torday László és társai ellen folyó bünygyben csüörtörtökön este a következő hivatalos közleményt adta ki:

Hivatali sikkasztás és csalás büntette miatt Torday László és társai ellen folyó bünygyben a budapesti kir. ügyészség Torday László gazdasági tanár és dr. Czvetkovits Ferenc földművelésügyi miniszteri tanácsos ellen folytatólagosan elkövetett hivatali sikkasztás büntette miatt a budapesti kir. büntetőtörvényszék vizsgálóbírájánál a vizsgálat elrendelése iránt indítványt nyújtott be. A nyomozás adatai alapján ugyanis alapos a gyanu, hogy nevezettek „magyar királyi mezőgazdasági szakiskolák országos tanfelügyelő-sége” címre Torday László kezéhez 147.500 pengőt kiutaltak s ezzel az összeggel, valamint a Gazdaságtan c. tankönyv kiadásával kapcsolatban befolyt kb. 10.000 pengővel elszámolni nem tudván, ezeket az összegeket mint közhivatalnokok jogtalanul eltulajdonították. A nyomozás megállapította, hogy az előbb említett tanfelügyelő-ség hamis cím, ilyen hivatal nem létezik, Torday Lászlóval szemben kétrendbeli csalás büntette miatt is indítványozta a kir. ügyészség a vizsgálat elrendelését, mert a nyomozás adatai szerint a kaposvári és kecskeméti gazdasági szakiskolák igazgatóinak fondorlatos megtevéseivel nevezettekől 3.400 pengőnek a m. kir. földművelésügyi minisztériumba való megküldését rendelte. A pénzt felvette és

saját céljaira fordította. Torday Lászlóval szemben a kir. ügyészség egyidejűleg a vizsgálati fogás elrendelését is indítványozta.

Vizsgálat Surgoth ügyeiben

Surgoth Jenő országos gazdasági főfelügyelő ügyében teljes erővel folyik a vizsgálat. Ennek súlypontja azonban most Debrecenből áttevődött a földművelésügyi minisztériumba, hol most hasonlítják össze a rendelkezésre álló adatokat, hogy megállapítsák a hiányokat, melyekért Surgoth Jenő felelős.

Most már kétségtelen, hogy a hajdúmegyei és debreceni gazdasági felügyelőség által régebben lebonyolított vetőmagkölesönök körül fordultak elő visszaélések.

A vizsgálat máris nagy rendet-

lenséget és rendszertelenséget állapított meg e kölesönök körül. Alapos a gyanú, hogy jelentős összegek, melyek a debreceni felügyelőséghez folytak be, nem továbbították a minisztériumba. *Összesség-szerűleg még hozzárévetőleg sem lehet megállapítani a hiányokat.* Báró Jeszenszky Tibor miniszteri titkár, mint jelentettük, eddig nyolc községet járt be a megyében és a helyszínen igyekszik megállapítani, hogy kik fizettek be összegeket vetőmagkölesőre a gazdasági felügyelőségnek. Meglepő esetek fordultak elő.

„Minek a nyugta”

Egy gazdálkodó például kijelentette, hogy nyolcezer pengőt fizetett, de nyugtát nem kapott róla.

— Miért nem kért nyugtát? — kérdezték tőle.

— A méltóságos úr azt mondta, hogy ismerjük mi egymást, minek a nyugta.

Általában Surgoth Jenő valami érthetetlen könnyedséggel kezelte a befolyt hivatalos pénzeket. Rendes pénztári napló nem is volt hivatalában. Ő maga is nyugta nélkül adott ki sokszor nagy összegeket.

A debreceni gazdasági felügyelőségben pedig nagy összegek forogtak. Ugyanis a tisztántúli részt

sokszor sújtotta elemi csapás, fagykár és aszálykár az utóbbi időben és a vetőmagkölesönök nyújtását gyakorta engedélyezte a kormány. Miután sokszáz, sőt sokezer tételt kell átvizsgálni, a vizsgálat hosszabb időt vesz igénybe. A debreceni kir. ügyészségben kijelentették, hogy olyan kezdetleges stádiumban van bünygyi vonatkozásban az ügy, hogy semmiféle információt nem adhatnak. Az adatgyűjtés folyik a földművelésügyi minisztérium közegei részéről és az ügyészség onnan várja a további adatokat, hogy a maga részéről is megejttesse a bünygyi nyomozást és vizsgálatot.

Ime, a magyar képviselőház a legteljesebb egységet mutatta egy nagyon fontos kérdésben. Ez az egység nem oktrojált, erőszak-

szülte, hanem a meggyőződés sugallta egység. Ilyenre van ennek a nemzetnek szüksége, ilyen egység mellett nézhet nyugodtan egy új

ezredév elé és bizhat bizton nemzeti nagyságának visszaszerzésében.

Elképzelhetetlen, hogy Surgoth magának tartotta volna meg a nagy összegeket

Debrecenben elképzelhetetlennek tartják, hogy amennyiben tényleg százezres hiánnyal kell majd számolni a vetőmagkezelésnél, hogy ezt az összeget Surgoth magának tartotta volna meg. Surgoth ugyanis teljesen szoli életet élt. Nőtlen volt, illetve feleségét húsz évvel ezelőtt elvesztette és nem nősült újra. Költséges passziói nem voltak. Felmerült az a gyanú, hogy esetleg jószívűségével és könnyed természetével mások visszaéltek. Esetleg jennáll az az eshetőség, hogy a hivatalos pénzekből más célokra is adott és bajba jutott jóismerőseit nagyobb összegekkel kíségette pénzarányokból és ezeket a summákat várta vissza, de nem kapta meg, így nem tudta a hiányokat pótolni. Nyilván arra várt az elszámolások folytonos halogatásával, hogy majd megkapja az összegeket.

A miniszteriumban ez év elején jöttek arra rá, hogy a gazdasági felügyelőségek által eszközölt vetőmagkezelés elszámolása körül nincs valami rendben. Erdekes, hogy a tavasszal más megyékre vonatkozólag éppen Surgoth Jenőt bízták meg a vizsgálattal, de közben rájöttek, hogy Surgoth elszámolási körül is bajok vannak és ezt megtudva, Surgoth eltűnt, mielőtt felelősségre vonhatták volna. A debreceni rendőrség egyébként a körözőlevél alapján széleskörű nyomozást indított Surgoth kézrekerítésére, de a nyomozás azal a megállapítással végződött, hogy Surgoth mostanában egyáltalán nem járt Debrecenben.

Bűnügyi zárlatot rendeltek el Surgoth vagyonára

Budapesti jelentés szerint Surgoth Jenő vagyonára elrendelték a bűnügyi zárlatot, éppen úgy, mint a letartóztatott Torday gazdasági tanácsos vagyonára. Bajza uccai lakásának kulesét testvérbátyja, Surgoth Gyula országgyűlési képviselő beszovalgattatta a

rendőrségen és a bűnügyi osztályról délben mentek ki a hatóság emberei a bűnügyi zárlat fogantatására. Surgothnak egyébként nincs semmiféle ingatlan vagyona, csupán lakáshereendzése, melyet Debrecenből vitétt fel Budapestre.

Surgoth Ausztriába szökött?

Surgoth a Bakonyban öngyilkos lett?

A budapesti főkapitányságra tegnap délben olyan értelmű bejelentés érkezett, hogy Surgoth Jenő valószínűleg Ausztriába szökött. Azonnal intézkedés történt, hogy az ellene kiadott körözőlevelet megküldjék a külföldi rendőrségeknek is.

Surgoth Jenő fényképét sokszorosította a rendőri fényképész és ezt szétküldték az egész országban. Most a bécsi rendőrigazgatóság is kap fényképet és amennyiben

Surgoth Jenő valahol Ausztriában bujkálna, a budapesti rendőrség fényképe alapján igyekeznek ott elfogni.

Egy másik hír szerint, amelyről mi is említést tettünk, Surgoth Jenő a triezsi gyorsból kiszállt és a Bakonyba vette útját, hol valószínűleg öngyilkos lett.

Felesleges hangsúlyozni, hogy mindkét híresztelés csak találgatáson alapszik, bizonyosat egyáltalán nem lehet tudni.

Uray Sándor főispáni titkár tényleg találkozott június 12-én Surgoth Jenővel

A «Debrecen» tegnapi számában már hírt adtunk arról, hogy utóljára dr. Uray Sándor főispáni titkár találkozott Surgoth Jenővel. Uray Sándor jelenleg betegnek fekszik a budapesti Horthy kórházban. Vele nem is lehet beszélni, de felesége így mondta el a szóbanforgó találkozást:

— Június 12-én reggel fél 8 órakor a déli pályaudvarról Abbázia-

ba utaztunk. Férjem leszállt újságot vásárolni. Sokáig vártam rá a kupében, majd mikor hozta a lapokat, megkérdeztem tőle, miért időzött ilyen sokáig. — Egy nagyon kedves régi atyai barátommal, Surgoth Jenővel találkoztam, Székesfehérvárra utazik — felelte a férjem. — Pár szót váltott csak az uram velem, azután elbúcsúztak egymástól.

Uray Sándort kihallgatták a Surgothtal való találkozásról

Budapesti jelentés szerint tegnap délután egy rendőrtisztviselő elment a budapesti Horthy Miklós kórházba, hogy megkérdezze Uray Sándort a Surgoth Jenővel való találkozásról.

Uray Sándor elmondotta, hogy június 12-én, mikor feleségével elutazott, a budapesti déli pályaudvaron szemben találta magát Sur-

goth Jenővel. Surgoth idegesen köszöntötte őt, láthatóan nem örült a találkozásnak, de a főispáni titkárnak sejtelmé sem volt arról, hogy Surgoth inkognitóját félti tőle. Rövid beszélgetés során Surgoth kijelentette, hogy Székesfehérvárra utazik hivatalos ügyben, de már másnap visszatér a fővárosba. Majd egyre idegesebben

elköszönt dr. Uraytól:

— Na, szervusz, örülök, hogy láttalak...

Surgoth aztán gyorsan felugrott az egyik elsőosztályú kupéba és eltűnt az ámuló dr. Uray szeme elől.

Most már nem kétséges, hogy

Darányi miniszterelnök a legszigorubb vizsgálatot rendelte el

Budapest, július 1. A 33-as bizottság tegnapi ülésén Klein Antal képviselő a földművelésügyi miniszteriumban folyó vizsgálatot tette szóvá és az annak során felmerült kérdésekre kért felvilágosítást Darányi Kálmán miniszterelnöktől.

— Örömmel látom, — mondta — hogy Darányi miniszterelnök ur likvidálja most a földművelésügyi miniszteriumon belül a multnak hibáit. Felhívom azonban a figyelmet egy akcióra, amely mint vetőmagkezelés ismeretes és kérem a miniszterelnök urat, intézkedjék ebben a kérdésben, a legszigorubb vizsgálatot rendelje el.

— Ertesülésem szerint ugyanis ezen a téren is súlyos visszaélések történtek. Tudomásom szerint a már folyó vizsgálatnak eredményeként a vetőmagkezelésről most sorozatosan felmondták a gazdáknak és szorgalmazzák az egész országban egyszerre való behajtásukat. A mai viszonyok között a gazdatársadalom nincs ab-

Surgoth Jenő a triezsi gyorsvo-nattal utazott el június 12-én, el-tűnésének napján Budapestről, mégpedig nem Székesfehérvárra, mint azt a főispáni titkárnak mon-dotta, hanem valószínűleg kül-földre, ami mellett különböző je-lek is szólnak.

ban a helyzetben, hogy ezeket most egyszerre visszafizethesse.

— Kiméletem kérek a miniszterelnök urtól. Ugyanakkor kérem, hogy szigorú vizsgálatot indítson az összes vidéki gazdasági felügye-lőségeknél, hogy kik fizették visz-sza ezeket a vetőmagkezelésüket, mennyi folyt ezekből az állam-kasszába. Igen erős gyanúm van-nak ugyanis, hogy ezen a téren is súlyos visszaélések történtek.

Darányi Kálmán miniszterelnök a következőkben válaszolt Klein Antalnak:

— A vetőmagkezelésről annakide-jén helyesletem. A visszafizetések-nél most a legmesszebbmenő kimé-letet helyeztem kiltásba. Meg-nyugtatom a képviselő urat, hogy már egy héttel ezelőtt kiadtam a rendelkezést, az egész országra vo-natkozóan a legszigorubb vizsgá-latot rendeltem el.

— Ebben a kérdésben is, ameny-nyiben bármilyen visszaélésre rá-jövünk, a megtorlás nem marad el.

Orosz flottademonstráció Japán és Mandsukuo ellen Kieleződőtt a háborus veszély Távol-Keleten

Tokió, július 1. Az Amur-folyón lévő szigeteken, amelyek Szovjet-Oroszország és Mandsukuo hatá-rán vannak, az eddigieknél komo-lyabb konfliktus, valószínűleg fegy-veres összeütközés történt.

Sennufa szigetecke mellett három orosz ágyúszád rálött a mandzsú-japán határörségre, — utóbbi viszonzta a tüzelést, sőt agyütéssel elsüllyesztette az egyik orosz naszádot. A japán kormány Sigemiesu moszkvai nagykövet útján tiltakozását jelentette be Litvinov külügyi népbiztosnál, ma délben pedig rendkívüli miniszter-tanácsot tartott, mert hírt kapott arról, hogy a sziget és a mandzsú határ közelében újabb öt orosz torpedónaszád cirkál.

Mandsukuo fővárosából, Hszin-kingből is olyan hírek érkeztek, hogy a helyzet rendkívül feszült és a szovjetorosz torpedónaszádok felvonulása — flottademonstráció jellegű. Ujeda tábornok, a man-dzsúriai japán csapatok főparancs-noka azt közölte a kormányval, hogy a mandzsú-orosz határon olyan a légkör, hogy egyetlen szikra kipattanása végzetes tű-zvést okozhat.

A minisztertanács meghallgatta a hadügyminiszter és a külügymi-niszter jelentését és megbeszélte azokat az intézkedéseket, amelyek szükségessé válnak akkor, ha a szovjet nem vonja vissza csapatait a nemrég megszállt amuri szige-tekről.

Tokió, július 1. A Domei iroda

jelent: A külügyminiszterium és a hadügyminiszterium vezető tisztviselői kijelentették, hogy a japán kormány meg akarja aka-dályozni az Amur folyása mentén történt japán-orosz összecsapás el-mérgesését. A japán kormány egyelőre várakozó álláspontra he-lyezkedik s reméli, hogy a szovjet kormány a két megszállt Amur-szigetről visszarendeli csapatait.

Moszkva, július 1. Az elmúlt éj-zaka Sztomonyevakov a külügyi népbiztoság épületébe kérette Si-genicuu japán nagykövetet és át-nyújtotta neki a szovjet érélyes tiltakozását amiatt, hogy a japán haderők június 29-én Sennuka-sziget közelében tüzeltek a szovjet ágyúszádokra.

Ugyanakkor Sigenicuu is tiltako-zott a külügyi népbiztoságnál amiatt, hogy a vitás övezetben szovjet hajók tartózkodnak. A szovjet népbiztos visszautasította a japán tiltakozást, mert a szovjet szerint japán-mandzsú haderők okozták az incidenst.

Tokió, július 1. Hszinkingből ér-kező legutóbbi hírek szerint az amuri helyzet mindinkább fenye-getőbbé válik. Újból öt szovjet-orosz ágyúszád indul a man-dzsúriai vizekre s a Mandsukóhoz tartozó Sennufa szigetek közelé-ben orosz cirkálók tartózkodnak.

Az aszahi Simbun tudósítójának cicikari jelentése szerint Szovjet-Oroszország a már kiküldött tíz ágyúszádon kívül még 40 hajót rendelt a vitás területre, vagyis a szovjet haderőnek 50 egysége van a szigetek környékén.

x A nagyerdői tiszta levegőben pompás üdülés a nagyerdői csónakázó tavon az evezés.

Legelősbán kifogdételennel Egy 5ltőny Nasztitása. vasclása fest és tisztít WEISZ, Arany János ucca 20 pengő

Töltse a szombat estét Hajdúszoboszlón!

Indulás luxusautóbuszokon délután 5 órakor, visszaindulás éjjel 12 órakor. — Menettérti-jegy ára 2.— P, kedvezményes fürdőjeggyel egyéni 2:50 P.

Jelentkezés a Menetjegyirodánál szombat déli 12 óráig.

Ünnepélyesen és teljes egyhangúsággal fogadta el a képviselőház a kormányzói javaslatot

Darányi miniszterelnök: Ez a törvény a nemzet egységét erősíti meg

Budapest, július 1. Történelmi jelentőségű ülést tartott tegnap a képviselőház: általánosságban és részleteiben egyhangulag, vita nélkül elfogadta a kormányzói jogkör kiterjesztéséről, a kormányzóválasztásról szóló törvényjavaslatot.

Jóval tíz óra előtt zsúfoltak voltak már a folyosók. Megérkeztek a kormány tagjai és úgy a miniszterek, mint a képviselők pártkülönböztetés nélkül megállapították, hogy ezt a nagyjelentőségű közjogi törvényjavaslatot az egész Ház egyértelmű felfogása hozta létre.

A képviselők nagy többsége ünneplő, fekete ruhában jött el az ülésre. Feltűnést keltett, hogy a szociáldemokrata képviselők pad-sorai üresek: a szocialisták nem vonultak fel a javaslat ellen, de párthatározat értelmében távolmaradtak a kormányzói javaslat tárgyalásáról.

Sztranyavszky Sándor elnök ünnepi csendben nyitotta meg az ülést és jelentette, hogy soron következik a kormányzói jogkör kiterjesztéséről és a kormányzóválasztásról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

ANGYÁN BÉLA ELŐADÓ BESZÉDE

Angyán Béla előadó ismertette a törvényjavaslatot.

— A napirenden levő törvényjavaslat tárgyalási rendjét illetőleg — mondotta többek között — a képviselőházban képviselt pártok abban egyeztek meg, hogy ezt a javaslatot az általános és részletes vita mellőzésével kívánják törvényre emelni. Dokumentálja a nemzet együttrészesének ez a megnyilatkozása a napirenden levő javaslat nagy fontosságát és megadja a mai ülésnek az ünnepélyes jellegét is. Kötelesség szerűen meg kell emlékeznem a bizottsági ülések lefolyásáról is, ahol ugyanez a szellem hatotta át a bizottság összes tagjait és a részletes vita során a bizottság az eredeti javaslaton végzett módosításokat és az idevonatkozó indítványokat az a szellem hatotta át, hogy ez a fontos alkotmányjogi javaslat tartalmazza és szövegezésében is megősse a tökéletesség mértékét. (Helyeslés.)

Hangoztatta az előadó, hogy ő is tartózkodni kíván minden olyan kijelentéstől és argumentációtól, amely bármiféle szempontból vitát provokálhatna. Ismertette a javaslat intézkedéseit, majd rámutatott az indoklás alkotmányjogi megállapításaira. Az indoklás megállapítja, hogy amikor a királyi szék megüresedett, a király helyettesítésére részben a nádori intézmény, részben kormányzótanács rendelkezése, illetőleg választása szolgált, de többször találkoztunk ilyen esetben nemzetünk történelmében kormányzóval is.

— Fontos megállapítás a javaslat indoklásának, hogyha a nemzetnek nincs a szent koronával megkoronázott királya, vagy ha a koronás király hatalmát nem gyakorolhatja, minden közhatalom, tehát a törvényhozó hatalom is a nemzetet, mint a közhatalom oszloppontját illeti. Harmadik fontos

megállapítása a javaslat indoklásának, hogy a kormányzót a királyi hatalomban foglalt összes jogok alkotmányos gyakorlása megilleti, ha csak a törvény korlátot nem állít a hatalom gyakorlása elé. Ezek a megállapítások azt jelentik, hogy úgy az 1920:1. törvény cikk, mint ez a javaslat is a kormányzói hatalmat a királyt helyettesítő intézményként fogja fel és hogy úgy az 1920:1. törvény cikk, mint az azt kiegészítő későbbi törvényeink a kormányzói jogkört elvileg a királyi jogokból építették fel.

Hangoztatta az előadó, hogy a kormányzói hatalmat nem kell és nem szabad a koronás királyi hatalmával szemben megszorítani, hanem attól csakis megkülönböztetni lehet. Annak a reménynek adott kifejezést, hogy a legközelebb tárgyalandó másik két nagyjelentőségű alkotmányjogi javaslat tárgyalása során a nemzeti együttrészesnek ugyanaz a nagyszerű megnyilatkozása fog szemünk elé tárulni, mint ennek a javaslatnak a tárgyalásánál és ez esetben ezereves alkotmányunk a modern élet fejlődésének megfelelően olyan szabályozásban fog részesülni, hogy ezekben a törvényalkotásokban a parlamentarizmus reneszánszát fogják látni, ami azt bizonyítja, hogy ezereves alkotmányunk éppen rugalmasságánál fogva mindig és minden körülmények között megállja a helyét és az állam életében nem fordulhat elő az a helyzet, amikor az alkotmányosságtól eltérve, erőszakos rendszabályokhoz kell nyulni.

Az elnök feltette a kérdést, hogy a Ház általánosságban elfogadja-e a javaslatot.

— Igen! — hallatszott kórusban a képviselőház minden oldaláról és az elnök enunciólta, hogy a képviselőház általánosságban elfogadta a javaslatot.

DARÁNYI MINISZTERELNÖK BESZÉDE

Darányi Kálmán miniszterelnök emelkedett ezután szólásra:

— Úgy érzem, kötelességmulasztást követnek el — kezdte emelt hangon beszédét a miniszterelnök —, hogy amikor a Ház az egyik legfontosabb közjogi kérdésünket szabályozó törvényjavaslatot egyhangulag általánosságban elfogadni volt szíves, a kormány részéről is köszönetet ne mondunk ezért az állásfoglalásért, amelyet ebben a kérdésben pártkülönbőség nélkül a Ház minden pártja részéről tanúsítottak. Ez az állásfoglalás külföldön és belföldön egyaránt a leghatásosabban bizonyítja, hogy a nemzet szempontjából döntő jelentőségű kérdések megoldására a magyar alkotmányos törvényhozás erői mint mindig, most is képesek és a magyar múlt nemes tradícióihoz méltóak.

— Távol áll tőlem, hogy ezt a kormány sikerének igyekezzem betudni. Elsősorban én tehetek tanubizonyosságot arról, hogy a most általánosságban elfogadott törvényjavaslat parlamenti tárgyalását megelőzőleg a többségi párt és az ellenzéki pártok vezetőivel folytatott eszmecsereim alkalmával mindenkor mindenként csak a nemzet

Rendkívüli olcsó árak

Mintás műselyem batist, voil, panama és mintás piké P --'88

92 cm. széles mintás cloque P 2'50

Műselyem brokát paplan hófehér vattával P 17'50

Tekintse meg a Piac-utcai kirakatunkat.

Benyáts ÁRUHÁZ

érdekeit szem előtt tartó és a kérdés jelentőségének megfelelő megoldást célzó törekvés és tiszta szándék vezetett.

— Bár közismert tény, mégis szükségesnek tartom leszögezni azt, hogy a kormányzói jogkör kiterjesztésére irányuló javaslat egyáltalán nem a legfelsőbb helyről megnyilvánult óhajnak volt a következménye. Ismeretes, hogy hivatali elődöm, néhai vitéz Gömbös Gyula, a Ház elnökehez intézett levelében három közjogi kérdést megoldását a kormányprogram részének deklarálta. Ezek egyike a kormányzói jogkör kiterjesztésének a kérdése, a másik kettő pedig, amelyek között bizonyos juktímot látok, a felsőház reformja és az országgyűlési választásoknál a szavazás titkosságának bevezetése. A vezetésem alatt álló kormány elődöm e nyilatkozatát magáévá tette. Magáévá tette a kormányzói jogkör kiterjesztésé-

ről szóló előterjesztést, annál is inkább, mert meg volt győződve arról, hogy a nemzet általános kívánságának tesz eleget, amikor e kérdést a törvényhozás elé hozza azért, hogy alkotmányos uton biztosítsa a határozott és biztonságos nyújtó államvezetés lehetőségét. A felsőházi reformot — mint az már többször kijelentettem a Ház előtt — még az ősszel kívánom tárgyalatni és még ebben a nap-tári érben kívánom benyújtani az országgyűlési választás titkosságáról szóló törvényjavaslatot is.

— A kormányzó úr magas személyének a vitába való bevonása nem lett volna helyénvaló. Most, a vita nélkül hozott egyhangú határozat után már azt hiszem, nyugodtan kijelenthetem és a Ház egészében osztja felfogásomat, hogy a nemzeti közvélemény ilyen egyöntetű kialakulásában elsősorban annak a mélyszéles tiszteletnek és megbecsülésnek...

A kormányzó ünneplése

Darányi miniszterelnök szavait ekkor félbeszakítja a Ház minden oldalán felviharzó taps. A képviselők pártkülönbőség nélkül felemelkednek helyükről és hosszantartó lelkes tapsal ünneplik a kormányzót. Miután a tapsvihár elült és a képviselők elfoglalják helyüket, Darányi Kálmán miniszterelnök így folytatja mondatát:

— ... volt része, amelyet a nemzet minden osztálya és törvényhozásának minden tagja a kormányzó úr öfömméltósága személynél és kormányzói ténykedésével kapcsolatban érez.

— A történelem fogja méltatni — folytatta Darányi miniszterelnök — annak a munkának jelentőségét és érdemét, amelyet a kormányzó úr az ország élén a nemzet érdekében végzett. Mi, akik tanúi és részesei lehettünk ennek a munkának, biznyságot kell hogy tegyünk arról, hogy a nemzet belső egységét, amelyet a mai törvényhozási aktus is bizonyít, elsősorban az ő bölcs kormányzása biztosította. Biztosította olyan mértékben, amire a történelem fényes lapjain van csak példa. A multban előfordult, hogy közjogi kérdések tárgyalása szakadékokat idézett elő közéletünkben akkor, amikor a nemzet érdekei egységet kívántak volna. Ez a mai törvényhozási aktus az ellenkezője ennek a példának és ezt, azt hiszem, belső meggondolással állanthatjuk meg valamennyien, úgy a kormány, mint a Ház minden egyes tagja, elnök ebben a munkában részre vehetett. Kívánom méltóztatásuk a törvényjavaslatot részleteiben is elfogadni.

Darányi Kálmán miniszterelnök a Ház minden oldaláról felhangzó tapsvihár közben foglalja el a helyét.

Aztán vita nélkül részleteiben is elfogadta a Ház a javaslatot.

Sztranyavszky Sándor elnök a következő szavak kíséretében jelenti be a törvényjavaslat megszavazását:

— Amikor részleteiben is egyértelműleg hozott határozattal fogadta el a Ház a javaslatot, úgy érzem mulasztást követnék el, ha erről a helyről is meg nem emlékeznék ennek, a nemzet jelene és jövője szempontjából fontos közjogi javaslatnak tárgyalása alatt a Ház minden pártja és minden tagja részéről tanúsított méltó magatartásáról.

ANGOL-BAN

— Ha étvágytalan, úgy igyék néhány napon át reggelenként éhgyomorra fűpohár természetes Ferenc József keserűvizet, mert ezáltal bélműködése szabályozódik s így egész emésztése rendbe jöhet. Az orvosok ajánlják.

ELFOGADTAK A MAGÁNALKALMAZOTTAK- RÓL SZÓLÓ JAVASLATOT

Azután következett a magánalkalmazottakról szóló javaslat tárgyalása. Eber Antal és Györki Imre szólottak a javaslatról, majd Bornemisza miniszter válaszolt az elhangzottakra. A Ház a javaslatot elfogadta.

VIHAR BUCHINGER BESZÉDE KÖZBEN

Egy külügyi jelentés tárgyalása következett aztán.

Buchinger Manó szólalt fel. Ismertetve Csehszlovákia békés állásfoglalását — Magyarországgal szemben és azt mondotta, hogy Hodzsa komáromi beszédére szívesebben választ kellett volna Magyarországnak adni.

Ekkor már egyre forróbb lett a hangulat az ülésteremben, a jobboldali képviselők állandó közbejártásokkal kísérték Buchingert, aki tiltakozott az ellen, hogy a Népszavát háborúra uszítónak nevezzék.

Rajniß Ferenc: Olvassa el a saját lapját.

Farkas István (magából kikelve vörvörös arccal, Rajniß felé): Lepéztelt újságok, fogják be a szájukat.

A kormányparti képviselők a Népszavára tesznek gúnyos célzásokat. A szocialista képviselők feleletet a kormányponzból tartott zúglopok egyre mérgezik a helyzetet.

VIHARCSENGŐ FRANCO MIATT

Buchinger Manó: Azt írja a kormánylap, hogy a magyar honi szocialistáknak a spanyol kommunisták feje fáj. Micsoda hazugság ez? Malasics Géza: Német pénzen dícsérik Francoókat.

Rajniß Ferenc: Micsoda gyanúsítás ez?

Malasics Géza: A bilbói vasércért mennek a németek Francoék oldalára.

Kornis Gyula elnök a nagy viharban megnyomja a viharcsengőt, amelynek szirénabúgása lecsendesíti a magukból kikelt képviselőket. Az elnök egy-két rendreutasítást osztogat.

Rajniß Ferenc még odaszól Buchingernek:

— A nemzet nevében maga nem beszélhet.

Farkas István: Különb magyar vagyok, mint maguk.

Ezután a kedélyek lecsillapultak és folytatták a kisebb törvényjavaslatok és jelentések tárgyalását.

Gróf Apponyi György félreértett szavainak helyreigazítása címén szólalt fel és ezután felkeltőkor ért véget az ülés. Az elnök zárószavaival együtt báró Berg Miksa és Rakosszky Tibor egyszerre kiáltja:

— Eljen a titkos választójog!

Hazánkban a Dunától Keletre még mindenfelé volt eső. A hőmérséklet a Dunántúlon már kissé magasabb lett s elérte a 20–23 fokot, az Alföldön még süllyedt s napközben csak 16–18 fokig emelkedett. Északi szél, a nyugati és keleti határmenti megyékben még este is volt.

Jóslás: Gyengülő északi szél, változó felhőzet, egyes helyeken futó eső. A hőmérséklet lassan emelkedik.

x Egészséges, oleó szórakozás: evezés a nagyerdei csónakázó tavon!

Röder honvédelmi miniszter ismertette a tüzharcos javaslatot, Darányi miniszterelnök az őszi parlamenti kampány feladatairól nyilatkozott

Lelkes megnyilatkozások a kormányzói javaslat elfogadása alkalmából a NEP értekezletén

Budapest, július 1. Csütörtök délután a Nemzeti Egység pártja nyári szünet előtti utolsó pártértekezletét tartotta Ivády Béla elnökletével, aki megnyitó szavai után a következőket mondotta:

— Ugy érzem, hogy mai pártértekezletünk első megnyilatkozása mindnyájunk legőszintébb és legmelegebb érzelmei szerint is nem lehet más, mint a mélyeség tisztelt és hódolat szeretetteljes megnyilvánulása a Kormányzó ur magas személye iránt, abból az alkalomból, hogy a törvényhozás képviselőháza a kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot olyan ünneplés formájában hozta, amely iránt a Kormányzónk között s szeretett Kormányzónk iránt megnyilvánuló annyi melegséggel és őszinte lelkesedéssel tette egyhangulag magáévá. Kísérje Isten áldása Kormányzó urunk további működését.

A párt tagjai lelkes ünneplésben részesítették a kormányzót.

Az elnök ezután Darányi miniszterelnököt üdvözölte a párt nevében mai személyes nagy sikere alkalmából. Hangzott, hogy a párt jól tudja, hogy az i kívánatos és örvendetes lelki összhang, amely ma a képviselők összes pártjainál és tagjainál a javaslat tárgyalásánál megnyilvánult, az ő politikája egyéni módszereinek kézzel fogható és kétségtelen sikere.

A pártértekezlet résztvevői lelkesen ünnepelték és tapsolták a miniszterelnököt.

A pártértekezlet ezután áttért a mai értekezlet egyetlen érdemi tárgyára, a tüzharcos törvényjavaslat tárgyalására.

Röder Vilmos honvédelmi miniszter bevezető szavaiban hivatkozott arra, hogy a tüzharcos törvényjavaslat betérjesztésével régi adósságot törleszt és annak nemcsak kötelességből, hanem szívvel-lelkel is tesz eleget.

Ismertette a külföld hasonló jogalkotásait. Megállapította, hogy nem vagyunk elmaradva ezen a téren a külföld mögött, különösen, ha teherviselő képességünket veszteszük alapul. A törvényjavaslat eiméül azért választotta a tüzharcos elnevezést, mert más a tüzharcos és más a frontharcos. A tüzharcos elnevezés az első vonal minden fáradságát és veszélyét jelenti. De ezt az elnevezést választotta azért is, mert évtizedek óta küzd a magyar nyelv tisztaságáért.

Áttérve a javaslat ismertetésére, hangsúlyozta, hogy a tüzharcos minőséget a Károly csapatkereszt igazolt birtoklása állapítja meg. A tüzharcos, vagy ezzel azonos értelmű más elnevezésnek a társadalmi és üzleti életben való használatát természetesen szabályozzák. Ilyen elnevezéseknek politikai párt által való használatát természetesen szabályozzák. Ilyen elnevezéseknek politikai párt által való használatát a törvényjavaslat tiltja. Ugyancsak szabályozza a javaslat a tüzharcosok politikamentes egyesületi szervezkedésével kapcsolatos különleges kérdéseket. A tüzharcos szolgálat erkölcsi elismerését szolgálja egyrészt már magának a törvényjavaslatnak a benyújtása is, másrészt a tüzharcos minőség anyakönyvi feljegyzésére és a tüzharcosok adójának az önkormányzati választójog szempontjából kétszeres számítására vonatkozó rendelkezés. A tüzharcosok anyagi boldogulását

szolgáló rendelkezések a következők:

A közzolgálatban való elhelyezkedésnél egyenlő eltételek mellett elsőbbség biztosítása, ideértve a közjegyzői és bírósági végrehajtói állás elnyerését is. A tüzharcosok világháború miatt teljesített katonai szolgálati idejének a polgári szolgálati időhöz ellátási szempontból való hozzászámítása, ha az átlépés egy évet meg nem haladó megszakítással történt. Ez a rendelkezés visszaható erejű is. A közzolgálati alkalmazottak hadipótlékra való igényjogosultságának kiterjesztése minden tüzharcos közzolgálati és közzemmi alkalmazottra. Ideértve az eddig nem igényjogosult díjnokokat és kiegészítő szolgálatait is és a hadipótléknak a jövőre nyugdíjazandók számára a nyugdíjas viszonyban is történő folyósítást.

Gondoskodik a javaslat a tüzharcosoknak magánalkalmazásban való elhelyezéséről és magánvállalkozás körében való érvényesülésének elősegítéséről is. Biztosítja a gyógyszerárakban, nagyobb magánvállalatokban és ezer holdon felüli nagybirtokon való alkalmazását, közszállításoknál, gyógyszerári jogosítványoknak, állami egyedárusági cikkek árusítási engedélyeknek, egyéb jogosítványoknak, kéményseprési jogosítványoknak és kiviteli-behozatali engedélyeknek adományozásánál — egyenlő feltételek mellett elsőbbséget létesítését. Előnyt biztosít a tüzharcosok gyermekei számára a közép-, középfokú és szakiskolákban, valamint a főiskolákban és egyetemeken a tandíjmentességre. Végül lehetővé teszi a tüzharcosoknak vasúti utazási kedvezményben részesítését. Természetesen a javaslat minden rendelkezésénél figyelemmel van arra, hogy a vitézek, hadigondozottak, esetleg más érdekeltek számára már biztosított előnyöket érintetlenül hagyja.

Végül bejelentette a miniszter, hogy a törvényjavaslatot pénteken szándékozik a Házban benyújtani.

A pártértekezlet a törvényjavaslatot elfogadta.

DARÁNYI MINISZTERELNÖK BESZÉDE

Ezután Darányi Kálmán miniszterelnök szólalt fel: Lelki szükségét érzem annak, — mondotta, —

hogy most, amikor a farsztó parlament ülésezéseket véget érnek s a parlament nyári szabadságát megkezd, hálás köszönetet mondjak a pártnak, a párt vezetésének s minden egyes tagjának azért, hogy a kormányt a Házban támogatta. Az elnök ur ma úgy üdvözölt engem, hogy személyes sikert arattam. Ezt meg kell cáfolnom, mert nem tudtam volna elérni semmit, ha nem éreztem volna azt, hogy Ti mögöttem álltok. Remélem s kérem Töletek, hogy az egészséges optimizmus, — amely érzésem szerint a pártot most áthatja, — menjen veletek a vidékre és szórjátok azt szét a választók körébe. Ez az egészséges optimizmus nézetem szerint az, amely — bár mindig felismeri az akadályokat, amelyek előtt állunk s tudja azt is, hogy nem közönséges nehézségekkel kell megküzdeni az országunk s minden polgárának, biztosan érzi, hogyha megvan benne a kellő önérték, szorgalom, kintartás és erős akarat, akkor a nehézségeket le is tudjuk majd győzni.

— Ami az őszi parlamenti kampányt illeti, csak egészen röviden azt kívánom bejelenteni, hogy első sorban a tüzharcos törvényjavaslatot fogjuk tárgyalni. Ez lesz a nyitánya a parlament őszi üléseinek, utána szándékozem — mint többiben már bejelentettem — a felsőház reformjának kérdését a Ház elé vinni és azt követőleg a gazdasági munkavállalók öregségi biztosítására vonatkozó igen nagy-horderejű szociális törvényjavaslatot. (Nagy taps és séljénzés.) Eppen a napokban kaptam meg e törvényjavaslat első nyers tervezetét. Azután, mint azt szintén bejelentettem, még ebben a naptári évben kívánom benyújtani a választás titkosságáról szóló javaslatot is. Azt hiszem, hogy a nyár folyamán a pártelnökség lehetővé fogja tenni, hogy augusztus végén, vagy szeptemberben a párt értekezletet tartson, amelyen a kormány ismertesse az időközben esetleg felmerülő fontosabb politikai eseményeket, viszont a párt tagjaitól információkat és benyomásokat szerezzen. Erre a kormánynak mindig szüksége van ahhoz, hogy helyes irányban vezethesse politikáját.

Az értekezlet résztvevői helyükről felállva lelkesen ünnepelték a miniszterelnököt.

Gyűlést tartottak a halotthamvasztás hívei

Fésüs György ceglédi közjegyző a debreceni krematórium üzembe helyezését kívánta.

Budapestről jelentik: Az egyik Károly király úti kávéház pincéjében érdekes célú összejövetelt tartottak a halotthamvasztás hívei. Az összejövetelt dr Fésüs György ceglédi közjegyző a halotthamvasztás régi híve hívta egybe. A gyűlésre szétküldött meghívó: „Meghívó a debreceni halotthamvasztó üzembe helyezésének kieszközölésére és a halotthamvasztó egyesület megalakulásának tárgyában tartandó értekezletre”.

A gyűlésen dr Fésüs György elnökölt. Mindössze húsz személy jelent meg, közülük tizenegy nő. Dr Fésüs ismertette a halotthamvasztási mozgalom célját. Sajnálattal állapítja meg, hogy milyen nagy részvétlenséggel s közönnnyel kezelik a fővárosban

ezt a kérdést. Nem akarjuk, hogy a földi férgek martalékai legyenek teteink ezért szükséges a halotthamvasztás — jelentette ki a leghatározottabban dr Fésüs György. Egyébként ez a leglényegesebb pontja az alakítandó egyesületnek: Mindenki beleegyezését adja, hogy halála után holttestét elégetik. Dr Fésüs javaslatot tett, amelyben kéri a megjelent hallgatóság hozzájárulását, hogy memorandumot juttassanak el a belügy-miniszterhez, amelyben a debreceni halotthamvasztó üzembe helyezését kéri. A megjelentek azonban lebeszéltek erről a szándékáról a halotthamvasztás lelkes hívét. Egyébként a nagygyűlés úgy határozott, hogy legközelebb ismét határozatra ül össze.

Kishirdetések

Vásároljon debreceni kereskedőnél, dolgoztasson debreceni iparosnál!

Egyszeri közzétételi díj 2— pengő

1 deka eredeti
Cocysdac kölnivíz **36**
Cocysdac puder 1 dg. eredeti csig. **40**

Sylvia araszsz zsíros, paltanásos arcra **1.20**

Fenti árak kizárólagosan és garanciával:

Petrolgázifőző
1 liter palackosmal 3 óra és 1 liter Fehér tűzrománó kíményvel és tartóval
P 32-ig kapható részleteire is **GULYÁS Piac-u. 59**
callier rádió szaküzlet. Tel. 32-19.

PAPP LAJOS
illatszertárában
Kossuth-u. 1. Csapó-u. 58.

Befőttes, ugorkásüvegel, táblaüvegel
Kaszanyitzky Endre
üzletében vegyen
Ferenc József-út 57. szám.

Tóth Gábor
úriszabóság
Debrecen. Piac-u. 29.
Mindig a legújabb vonalú ruhák, tökéletes bricsesz nadrágok.

Fürdőcikk
szári divat újdonságok legolcsóbban

Mindig szép lesz frizurája
ha daucriját MINK csinálja
Halvan-u. 6. sz.

Feuer Divatházban szerkesztők be CSAPÓ-U. 26 Szabott ár! Takarékoság!

Borondók, retikülök, utazási cikkek a készítőnél legolcsóbban
Feuermann
borondós mesterség
Piac-u. 26. Gambirius passzaz

Cipő Nagy Béla
cipőüzemében szerkesztők be. Dégenfeld-tér 11. Tiszapalota. Nemzeti Áruházal könyvtára is.

Ha elegánsan akar öltözködni, keresse fel
Fabián Béla nődivat szalonját!
Péterfia-u. 19.

Órákban, ókaszerekben
legolcsóbb
Halász!

Kötött dresszeket. kötélt köztűmököt finom zsiaplóból futányosan készíti. Javítást, szeméretet, takarást vállalunk.
Szamet Piac-u. 42 Pannónia udvar

Etkezzen a Reviziós
étkezdében, vagy hordasson kosztot. Vegyen probát Sas-utca 2.

Megvizsgáló
Szegedi paprikát, lúszert, ecetet Jónásnál
vegyen. — Árban, minőségben vezető. Csapó-u. 37

Kilós gyári textil maradvék, méteres és végecsárna üzlet
Debrecen
Csokonai-utca 3. szám

HADNAGY!
divatcipő finoman kidolgozott, elegánsak, kényelmesek. Beteg lábakra készít hajlékony betétes cipőket teljességgel.
Piac-utca 44.

Nagy István
puskaműves Vár-utca 9.
Fegyverek, löszerek, kilórt hüvelyek uirta töltés és fegyverjavítások.
M. kir. Lőporárada.

Zománcos tűzhelyeket minden színben letelezővel készit
Levenszik
tűzhelyüzem Arpad-tér 17

Csononai ásványvíz SZLIUKA Szikvizgyár

S. K. F.
Svédgyövesapályák Reménygyárak
Ganófszky Lajosnál
Hunyadi-utca 28. szám.
Telefon: 11-30

BUTOR
háló, ebédlők, triszobák, garnitúrák, jégozetrenyek, szalonok, szőnyegek, festmények. Egyes tárgyak igen olcsón.
Büféromagazin
Szecsenyi-utca 6. sz.

Szabó István
Piac-utca 42. (Pannónia udvar)

Szőnyegklinika
* Simonffy-utca 7.
Perzsa szőnyeg vétel, eladás, közzvetítés, javítás, készítés

Futballt, futballcipőt, aklatást, retikét, pénztárcát olcsón beszerezhet a készítőnél. Javítást vállalunk.
Tóthfalussy
sporttáru bórondós, Czegléd-u. 7

Kérje minden üzletben
Klein Géza jóízű kenyerét

Ulinorondok, kalap-hátizsákok, fehér retikülök legnagyobb választékban
Kántor Ernő és Társánál

Eltöleg nélkül vásárolhat triszobát, havi letételtáru ruházati árukat, paplant, szőnyeget, vásznat, szőnt és ágylakart, függőnt
Reichnál,
Jókai-utca 6. szám.

Vágó
lüzifa- és szőntelep a Margitfürdőnél a legolcsóbb napi árak, díjtalan hazhozszállítás. Telefon 10-24.
Télre már most rendeljen!

Vánássy Lajos
rádió és villamosági vállalat
Kálvin-tér 3.
Rádió átalakítás és karbantartás

Író- és írodagépek
MARKOVITS SANDOR
mérnök, Piac-u. 58.

Divatcipő
beteg bekaszállyedés lábakra betétes cipőt rendeljen bizalommal
BARNÁNAL
Muhelyemet Piac-utca 42. sz. old. József királyi herceg-u. 7. sz. alk helyedem át.

Maradek kilos es meteres áru legolcsóbb árban
Dégenfeld-tér
Tiszapalota.

Világítsunk villannyal

Főzzünk gázzal

Fűtsünk gázzal
kóksszal
Debrecen sz. kir. város Világítási Vállalata.

Társas autóbussz-kirándulás szombaton Hajduszoboszlóra

Menettérti jegy kedvezményes fürdőjeggyel két pengő 50 fillér

A Menettégyiroda, mint jelentettük, vasárnap luxus-autóbusszt indít Lillafüredre. E héten a Menettégyiroda azonkívül egy másik társasautóbussz-kirándulást is rendez.

Szombaton délután ugyanis autóbusszt indít Hajduszoboszló gyógyfürdőbe. A kényelmes autóbussz szombaton délután öt órakor indul Hajduszoboszló gyógyfürdőbe, vissza Hajduszoboszlóról éjjel 12 órakor. Így a résztvevőknek alkalmuk nyílik nemcsak a gyógy-

fürdőben való fürdésre, hanem egy kellemes estének az eltöltésére is.

Menettérti jegy ára két pengő, kedvezményes fürdőjeggyel pedig két pengő ötven fillér. Erre az autóbusszra jelentkezés ma, péntek délig a Menettégyirodában. Bizonyára sokan lesznek, akik ezt a kedvező alkalmat felhasználják a szoboszlói kirándulásra, annál is inkább, mert szombatig bizonyára kedvezőre, melegebbre fordul az időjárás.

Platthy József, az olimpiai magyar urlovas ma két ugratásban vesz részt

Hét urlovasnő, hatvan urlovas és 94 ló érkezett Megérkezett Röntgen Madelaine az amerikai urlovasnő

Izzalmas versennyel kezdődik a lovasnapok ünnepélyes sorozata ma délután pontosan fél négy órakor a stadionban. Összesen 94 nagyszerű ló érkezett 60 urlovasal és 7 urlovasnővel. A lovasmérkőzések egy pillanattig sem lesznek mentesek az izgalmtól és az idegfejtő jelenetektől. Például az első napon reggel hét órakor megkezdik a tűzéraktanyában a díjlovaglást a Flohr János díjért. Tizenhárom ló indul itt és délután a stadionban ezek közül már csak öt kerül a közönség elé. Az öt résztvevő ugyanis az lesz, aki delelőtt a tűzéraktanyában folyó döntőmérkőzésen az első öt helyre jut. A benevezett lovasok között szerepel egyik legjobb concours lovas: Pauly Hartmann ny. őrnagy, aki Géczy Gyula százados „Házsártos” nevű lovát lovagolja. Az öt helyezett sorrendjét a közönség abból állapíthatja meg, hogy az I. helyezett ló füle melle a kantarra feltűzik a kék kokárdás szalagot, közepén ezüst plakettel. „Nemzeti Lovarda Debrecen” felírással, a II. helyezett piros, a III. sarga, a IV. zöld és az V. helyezett fehér kokárdás plakettet kap a selyem szalagon.

Ugyancsak ma, pénteken délután a második szám lesz a legkimerkedőbb, a nehéz vadászugratás. Ez a küzdelem Debrecen sz. kir. város díjéért folyik. Ebben már résztvesznek a nagy krackek, így többek között az olimpiászon harmadik győztes, Platthy József százados, Schaurek Ottmár százados, Cseh Kálmán őrnagy, aki kétszer is nyeregbe száll, akárcsak Platthy, aki szintén kétszer száll nyeregbe a délután folyamán ebben a versenyben. Ugyancsak itt szerepel Barcza Elemér főhadnagy is. Rendkívül érdekes és idegfejtő lesz a küzdelem. Összesen husz ló indul ebben a nehéz ugratásban. Az abszolút győztes az lesz, aki az 1.40 centiméternél magasabb, 4.50 centiméternél nem szélesebb akadályt hibátlanul viszi át. Nem kevesebb, mint 14 akadályt kell átugratni, köztük egy nagyon nagy és veszedelmes vizesárkot. Győztes az a lovas lesz, aki az akadályokat hibátlanul átugratja és a legrovidebb idő alatt célba ér. Akinek a lova háromszor megáll bármelyik akadály előtt, azt a versenytől kizárlják.

A többi számok is rendkívül érdekesek és gyönyörködtetőek lesznek. Minden versenyszám a kijelölt időre véget ér. Közben az egész délutánon a katonazenekar hangversenyez. Az eredményeket a bírói páholy minden egyes ugratás után hangszórók útján közli a közönséggel.

Tegnap este megérkeztek a versenyben résztvevő összes urlovasok és hölgyek, köztük a rendkívül bájos, fiatal, alig 17 éves Röntgen Madelaine amerikai urlovasnő, felünnest keltő férfi lovaglódresszben. Le se pihent s a szálloda halljából ment egyenesen a tűzéraktanyába lovagolni. Veszedelmes ellenfele lesz a magyar lovasoknak, még pedig nemcsak a versenypályán.

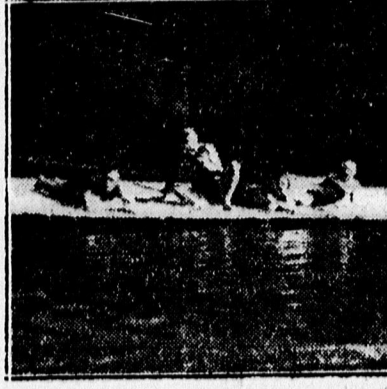
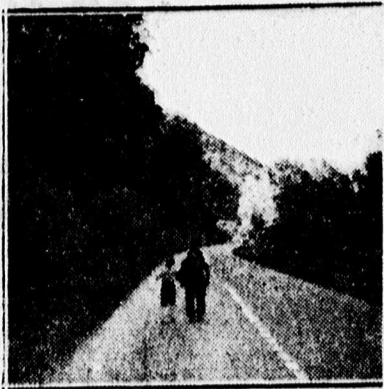
A stadion gyönyörűen feldiszipve várja a közönséget, melynek minden kényelméről gondoskodott a figyelmes rendezőség. Felhívjuk a közönség figyelmét, hogy a versenyeket katonai pontossággal már fél négy órakor megkezdik, aki elkésik, sokat veszít.

Délután 1 óráig az Arany Bika halljában lehet jegyeket váltani, délután felháromtól a stadion pénztárainál.

A páholyjegyek, a páholy korzójegyek, tribünjegyek, korzóülés, valamint az I. rendű tribünülés jegyei csak a főpénztárnál kaphatók. A két oldalkapunál: a Leveles csárda és a Csónakázó tó felé eső kapuknál levő pénztárakban a II. rendű ülőhely és az állóhely jegyei kaphatók.

Szentannapusztai teava],
sajlok, felvidéki juhturó, rochfort vajjal,
gomolya, jégbehűtött tej és aludtej
Sajt-Vajházban, Ferenc József ut 17. Telefon 10-05

Luxusautóbuszokon Lillafüredre oda-vissza 10.50 P

Szórakozások: Csónakázás a Hámori tavon, gyalogtúra remek hegyutakon, strandolás a Hámori tó pompás strandján, ötórai tea táncsal egybekötve a festői Palota szálló teraszán.

JELENTKEZÉS MA DÉLIG A MENETJEGYIRODÁBAN. Indulás vasárnap reggel 6.15 órakor, visszautazás este 9.15 órakor.

2097 pengő a kottló alatt

Aki saját magánál követett el zsebmetszést.

Beszámoltunk tegnapi számunkban arról a feljelentésről, melyet Haranghi Gábor Szotyori uca 36. szám alatti lakos tett a debreceni rendőrségen.

Haranghi elmondta panaszában, hogy szerdán reggel a pályaudvari postahivatalhoz ment kerékpáron kiváltani a címére érkezett, de voltaképpen Friedmann lökereskedő számára szóló 2097 pengőt. Mialatt a postahivatalban járt, kerékpár-gumija megengedett — mondotta Haranghi — és hozzáfogott azt fel-fuvarni. Két férfi odament hozzá segíteni s közben felmetszték a kabátját kívülről és ellopták tartályát az összes pénzzel együtt. A zsebmetszésre csak jóval később, mikor a Rakosi Jenő uca-n le akart számolni a pénzzel, akkor jött rá.

Haranghi Gábor nyomban az eset után felment a rendőrségre és megjelent a feljelentést a két ismeretlen tettes ellen. *A nyomozást megindító Sárgy István detektívnek megmutatta kabátját, melyen hátsz centiméternyi széles, durva vágás látszott.*

Sárgy detektív már az első pillanatban gyanúsak találta a zsebmetszést, mely olyan primitív módon volt megcsinálva, hogy az semmiesetre sem származhatott hivatalos zsebmetsző kezétől. Ezért megindította a nyomozást olyan irányban is, hogy Haranghi nem-e saját maga vágta fel zsebt?

Kutatni kezdett Haranghi ismerősei után, hogy nincsen-e lakásukon elrejtve a pénz? *Nyomozása*

Betegséget gyógyítja Egészségét védi,

a Mohai Agnes-forrás természetes szénavas ásványvizet. Orvostilag javulva van:

Emésztési zavaroknál, a légzési szervek hurutos bántalmánál. Hatásos a húgyutak hurultjainál, vesekőbántalmaknál és köszvényes bajoknál. Jó eredménnyel használható a vegetatív idegrendszer, — csalánkiütések, asthma és egyéb túlérzékenység okozta — betegségeknek. Csökkenti a gyomorsav fokozott képződését, akadályozza a gyomorégést.

Ajánlatos gyermekeknek is.

KITŰNŐ ASZTALI ES BORVIZ.

A hazai Mohai Agnes-forrás gyógyvizét népszerű árban forgalomba hozza a Mohai Agnes-forrás kezelő sége, Moha, Fejér megye. Kapható mindenütt. Lerakat: Debrecenben KONTSEK-CEGNEL.

Vendégloben is kifejezetten Mohai Agnes gyógyvizet kérjen.

során rábukkant a pénzre az István uton egyik házban. Haranghi barátjának lakásán a kottló alatt, szalmába elrejtve hiánytalanul megtalálta a 2097 pengőt. A bizonyítékok súlyja alatt Haranghi is megtört és beismerő vallomást tett Sárgy István detektívnek.

— Magam sem tudom, hogy tettem ilyen — mondotta az egykor jobb napokat látott gazda lehorogasztott fejével. — *Valahogy meg-szédültem, mikor kezembem volt az a sok pénz...* Aztán megtörtént. Pedig gondolhattam volna, hogy

nem nekem való az ilyesmi, aki soha nem próbálta...

Haranghi Gábor már évek óta van Friedmann lökereskedőnél. Segít a lövésárlásoknál és alkal-mozója mindig megbízható, rendes, becsületes embernek ismerte. Eppen ezért nem is lesz ellene fel-jelentést, úgyhogy Haranghi el is engedte a rendőrségről. Az egy-kor jómódú gazda, aki már régen megbánta pillanatnyi megbotlá-sát, mint kellemetlen emlékre fog visszagondolni arra a napra, mi-kor a saját címére érkezett pénz saját zsebéből kimetszette. A rend-őrség viszont legfeljebb hatóság félrevezetése címen indít ellene el-járást.

Megnyit a Mansz nagyerdei nyaralattási akciója

Két hónapig át 180 szegénysorsú gyermeket részesítenek kitűnő ellátásban.

Tegnap délben ünnepélyes keretek között nyílt meg a MANSZ debreceni szervezetének nyaralattási akciója. — Immár negyedik éve, hogy a MANSZ ezt az igen fontos szociális akciót létrehozta.

Az idén 180 gyermeket vettek fel eddig az akcióba, fiúkat, lányokat ve-gyesen, a város legszegényebb és jobhára legnagyobb számú családjaiból. Mindenhol környezettanulmány alap-ján történtek a felvételek, ezeket a Népjóléti hivatal végezte. A nyaralás két hónapig tart. Két hónapig át el-vezik ezek a szegény gyermekek a Nagyerdei egészséges levegőjé, két hónapig át részesülnek igen kitűnő él-lemzésben és lelki vezetésben.

A mostani akció anyagi előfeltételeit Fáy Istvánné, főispán neje, a MANSZ elnöke teremtetle meg. Ebben a mun-kában méltóképpen kivette részét Kölesy Sándor polgármester felesége is. Az anyagiakat társadalmi szerve-zetek útján hozta össze a MANSZ el-nöksége, részint pedig állami támoga-tással. Több egyesület is bekapcsolód-tott az akcióba olyképen, hogy egy-gyermeknek kéthónapi ellátási költ-ségét — mely 36 pengőt tesz ki — ezek az egyesületek fizetik meg.

Igy nyaraltat a Jótékony, Noegylet négy gyermeket, a Szent Erzsébet Egyesület négyet, a MANSZ vasúti csoport háromat, a MANSZ postás-csoport egyet, a Rotary Club háromat, Galánty Lajos közjegyző egyet, a Nemzeti Egység Pártja egyet. A többi gyermekek ellátásáról a MANSZ ve-zetősége gondoskodott. Ha meggon-doljuk, hogy ez a nyaralattási akció több ezer pengőbe kerül, akkor csak elismeréssel lehet szólni erről az akcióról.

De még sokkal több gyermeket le-hetne ebben az áldásos nyaralattás-ban részesíteni, ha a hatóságok, egye-sületek, testületek és egyesek is még intenzívebben bekapcsolódnának. —

Egyenes felhívással fordulunk a társad-alomhoz, tegye lehetővé az akció kibővítését támogatásával. Nemesak pénzbeli, hanem természetbeni meg-ajánlásokkal is előmozdíthatják ezt a nemes akciót.

A tegnapi megnyitón megjelentek Fáy Istvánné, Kölesy Sándorné, Acház Imréné, dr. Egész Jenőné, Ko-vássy Kálmánné, Demeter Gyuláné, Erdei Margit, a MANSZ agilis titkára, Hennelné Bernadín Jolán a klinikai konyha főnöknője, Uray Sándor a MANSZ igazgatója, Eröss Sándor, a Népjóléti hivatal igazgatója.

Esős idő lévén, a gyermekek igen nagy áldozattal épített pavillonban tartózkodtak, keltes sorban ültek a fiúk és leányok a földön, török ülés-ben, mellettük evészközeik és várták az első ebédkiosztást.

Az érkező előkelőségeket három-szoros huj-huj hajrával fogadták a mezei virágokkal feldíszített pavillon-ban. Uray Sándor beszélt keresetlen szavakkal a gyermekekhez, majd a gyermekek elmondták a Nemzeti Hírszöveget és az éves előtti imát. — Ezután kezdetét vette az ebédkiosztás. Sorba járultak a gyermekek az edényekkel a kiosztó elé és jóízűen fogyasztották el a kitűnő ételeket. — Aki kétszer kért, annak kétszer adtak. Az ételeket a klinikai konyha készíti. Hennelné Bernadín Jolán közismert szakszerű vezetésével. Onnan szállít-ják hatalmas edényekben a pallagi út menti pavillonba. — A megjelentek is megízlelték a valóban pompás ételeket melyekről csak a legnagyobb elismerés hangján lehet szólni.

Általában reggelire három deci tejet 12 deka kenyéret kapnak a gyer-mek, ebédre hetenkint háromszor húst, egyébként levest, főlt ételeket, este különféle tápláló ételeket. A leg-napi első ebédre tökfőzelék, vagdalt s gyümölcsös buktá volt a menü. Teg-nap az esős idő miatt nem volt kint

mind a 180 gyermek és ehhez képest az ételek mennyisége így alakult: 70 liter főzelék, 165 darab vagdalt és kétszer annyi buktá, melyből minden gyermek két darabot kapott. Meg kell említeni Balogh Gyula gazdasági biva-tali igazgató nevét is, aki önzellenül tette lehetővé, hogy a szegény gyer-mek részére a kifizető klinikai főző-konyhán készüljenek az ételek.

Igy élnek itt az erdő szegény lakói két hónapig át. Reggel jönnek és este mennek baba. Napközben a felügyel-őnk vezetésével játszanak, tanulgat-nak. Öt csoportra osztva foglalkoztat-ják a gyermekeket. Kristóf Honka ve-zetésével Kalas Vilma, Gáthi Má-ria, Czinege Johanna s Gulassy Róza.

Mielőtt a gyermekeket felvették vol-na tisztiorvosi vizsgálaton, estek ke-resztül s ezután is állandó orvosi fel-ügyelet alatt maradnak. Nem kell sok szót vesztegetni annak bizonyítására, hogy milyen testi-lelki megerősödést jelent ezeknek a szegénysorsú gyer-meknek ez a két hónap, mely után megkezdhetik az iskolai élet és a telet...

„Szeretnék május éjszakáján eltolpni minden tulipánt!”

Ellélték a virágtolvaj fogtechnikus-ségélet.

Süveges Gyula, Szeremlei uca 13. szám alatti fogtechnikusségéd, lopás vétségével vádolva állott, tegnap dr Gyöngyössi járásbíró előtt. A vád sze-rint május elsején virágot lopott.

A fiatalember beismerte tettét. — A fiatalember beismerte tettét. — négy szál tulipánt szakítottam le. — Május volt, kellett a virág. Még soha sem csináltam ilyet azelőtt.

Kihallgatta a bíróság Varga Imre éjjeli őrt.

— Május éjszakáján 12 órakor főbb gyanús alakot láttam forgolódni a parkban, akik 27 szál tulipánt szakí-tottak le. Amikor a sötétből eléjük ugrottam, hogy elfogjam őket, akinél a virág volt elfutott, csak ezt a fiatal-embert találtam ott.

A bíróság Süvegest a négy szál tulipán miatt 15 pengőre ítélte.

VIGSZINHÁZ

Gustav Fröhlich
legnagyobb szerepében

A vetélytársak

izgalmas dráma
az égő petróleum mezőkről.

Előadások: 5, 7 és 9-kor

Szépségideál

Ugy szeretném hinni, hogy amikor szépségideálról beszélnek és írnak, nem a mulandó, hanem az örök szép lebeg az elméjük előtt. A tudomány, a művészet, a bölcsélet tanította szép örök, állandó jellegű. Állandó szépet fedezhetünk fel a tettekben, az alkotásokban, a költészet, a művészet remekeiben.

Olvasom, hogy az amerikai diákok szépségideálja tekintetében milyen felfogás alakult ki akkor, amikor több egyetemen szavazást rendeztek az új női ideálról. A diákok javarésze a karesú nők mellett foglalt állást, akiknek testületét és testmagasságának méretét is körvonalazták. Ezenkívül megjelölték szép alkotóelemként a haj és szemek színét is.

Ugy elgondolom, jól van, az ifjúknak nem szabad megfelekedezni a szépségről, ki kell alakítania etekintetben is véleményét. De mintha ez a véleményalkotás talán az egyetem falain kívül is érvényesíthető, kifejezhető lett volna. Vajon az ilyen akciók és nyilatkozattételek nem mennek a komolyság rovására? Hát lehet ilyen akciókat beengedni a tudomány megszentelt hajlékába? Ib

Doktorráavatás. Dr. piskárkosi Szilágyi Lajos és kir. kamarás, Bihar vármegye főispánja fiát, piskárkosi Szilágyi Andrást a budapesti Pázmány Péter kir. magyar tudományegyetemen az államtudományok tudorává avatták.

Julius elsejére tervezett Revizió Leánykőr vacsorája, folyó hó 8-án, este 7 órai kezdettel a Leveles csárjában lesz megtartva. — Elnökség. (3)

Bonyodalom a lokomotívok körül. Bernát Miklós bagaméri gazdálkodó jogtalan elcsajátítás vétségével vádolva állott a debreceni járásbíró előtt. Két évvel ezelőtt kibérelte Lencsés István olajmalmát, a malom lokomotívja azonban nem volt jó. Ezért Bernát elhozatta oda a fia lokomotívját. Közben Lencsés adótartozása fejében az idegen lokomotívot lefoglalták. Amikor azután Bernát a bérlettel visszalépett, magával vitte a fia lokomotívját, mely le volt foglalva. Emiatt Bernátot 30 pengőre ítélték, melyet ő megfellebbezett.

Gyanús haláleset. A debreceni ügyészségnek jelentették, hogy Berettyóújfaluban Tökés Imréné négyzermekes asszony gyanús körülmények között meghalt. Az ügyészség undítványára a vizsgálóbíró elrendelte a boncolást, hogy a halál okát megállapítsák. A helyszíni vizsgálatra kituzott dr. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró a dr. Mező Sándor az ügyészség elnöke.

Felakasztotta magát az ajtó sarkára. Jelentették Hajdúhadháztól, hogy Németh László 32 éves földműves lakásán az ajtó sarkára felakasztotta magát és mire ráltaláltak meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen. Temetésére a debreceni kir. ügyészség az engedélyt megadta.

A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete f. hó 4-én egézsnapos kirándulást rendez a Nagyerdőre. Találkozás reggel 8 órakor és délután 2 órakor a nagyerdei víztoronynál. (o)

Szünidél gyorsirás, gépirási tanfolyamok diákoknak, felnőtteknek Naményi Gyorsíróiskolában. (Bathányi Il.)

Izgatás miatt fogházra ítélték a parasztköltőt

Fejes Ferenc nagykáti földműves, verseskötet kiadására szánta rá magát és könyvének „Népdalok” címet adta. A könyvet maga árusította és a falvakat járva osztogatta és vendéglőkben olvasta hangosan a ráérő embereknek a verseket. A versek népdalok módjára kezdődtek. A legtöbbnek már ismert népdalok első sorait tette meg bevezetőnek, de a folytatás már a legféltelenebb izgatás volt a zsidók ellen, de nemcsak a zsidók ellen, hanem a vagyonos osztály ellen is idézte Fejes Ferenc Dózsa György szellemét is és nem éppen a legkivá-

natosabb formában. A debreceni törvényszék előtt az izgatással vádolt parasztköltő azzal védekezett, hogy ő nem bűnös, mert ő költő és Petőfi is írt verset arról, hogy „a királyokat fel kell akasztani” Ő nem szereti a zsidókat és ellenük írta meg verseit. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után bűnösnek mondotta ki Fejes Ferencet s izgatás vétsége miatt elítélte 15 napi fogházra. Tekintettel arra, hogy még nem volt büntetve, az ítélet végrehajtását felfüggesztette a bíróság. Az ítélet jogerős.

KEVESEBB ADÓT FIZET A MAGÁNALKAMAZOTT

Tegnap életbelépett a magánalkalmazottak különadójának mérséklése és egyúttal intézkedett a pénzügyminiszter arról is, hogy 1938 január hó elsejétől kezdve a házadó rendkívüli pótléka 20 százalékos helyett 10 százalékos legyen. A magánalkalmazottak különadójának tételei a következőképp változtak:

ha a jövedelem hetenként 30 pengőt meghalad		
pengőig	P	eddig P
30—35	0.20	0.50
45—50	0.30	1.—
70—75	0.90	2.25
95—100	2.20	3.60
145—150	6.10	7.60
ha a jövedelem havonként 120 pengőt meghalad:		
pengőig	P	eddig P
120—140	0.80	2.—
180—200	1.60	4.—
200—220	2.—	5.—
280—300	3.60	9.—
380—400	8.70	14.50
580—600	24.—	30.—

A női felső kereskedelmi iskolába beiratkozni július hó 2—3 napjain, 9—12 óráig is lehet. Az I. és III. évfolyamba kerülő tanulóknak különösen ajánlatos, hogy a beiratkozással siessenek.

Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban. Szombatköszöntő ima pénteken este fél nyolc órakor. Szombaton reggel hét órakor. Szombaton délután újhold hirdetés és hitszónoklat fél tizenegy órakor. Délután 5 órakor. Szombatkimeneteli ima este nyolc óra husz percek. — A Kápolnási uccai templomban szombaton reggel egy negyed nyolc órakor, d. u. öt órakor, a mincha ima előtt hitszónoklat. Hétköznapokon reggel fél hétkor, este háromnegyed nyolckor. Hétfőn és csütörtökön reggel a Kápolnási uccai templomban egy negyed hét órakor. Az elnökség.

Istentiszteletek ideje az orth. izr. templomban. Pénteken délután 7.27 órakor, szombaton reggel 7.30 órakor, délután 4.45 órakor. Szombat kezdete pénteken délután 7.17 órakor szombat vége szombaton este 8.27 órakor.

Próba-kantor a Deák Ferenc uccai templomban. Slomovits Herman kúnhegyesi kantor, pénteken este és szombaton délelőtt a Deák Ferenc uccai templomban szombaton reggel a Kápolnási uccai templomban fog próbaelőimádkozással bemutatkozni.

A Leveles csárda szép idő esetén ma reggelig nyitva.

Sajtóhibabiztosság. Tegnap számunk vezércikkének második bekezdésébe sajtóhiba csúszott be. A helyes szöveg így van: „Hogy történt tehát az, hogy mégis megtörtént, amit Surogth Jenőről senki sem tételezett volna fel”. A sajtóhibát ezennel helyreigazítjuk.

Egy levante halálos szerencsétlensége. Halálos szerencsétlenség történt szerda délután Balatonszárszón. A 134-es kilométerkönel áll a nyaraló levanték sátorbora. A levanték éppen ebédelni ültek, amikor Beke Andor polgári iskolai tanuló valamiért bement az egyik sátorba. Néhány pillanat múlva velőtrázó kiáltás hangzott a levanték valamennyien a sátorba rohantak, ahol eszméletlen állapotban találták Beke Andort. Hibégi Zsigmond azezredes, vezetőoktató azonnal megállapította, hogy a fiatal levante egy rosszúl szigetelt vezetékhez ért és villanyütést kapott. Dr. Dezseri László tábororvos mesterséges légzéssel és injekciókkal próbálta életrekelteni az eszméletlen fiút, majd miután minden kísérlet meddő maradt, a székesfehérvári mentőket hívták segítségül. A mentők a Szent György kórházba szállították a szerencsétlenül járt levantét, aki azonban anélkül, hogy visszanyerte volna eszméletét, meghalt.

Halál Tuhacsevszkij rekviemjéért. A Középeurópai Katolikus Kurir jelenti: A GPU Kazánban letartóztatta Bumagin orosz papot, aki állítólag az agyonlőtt Tuhacsevszkij marsall egyik nagynénjének megbízásából rekviemet tartott a marsall és a többi hét tábornok lelki nyugalmáért. Bumagint golyó általi halálra ítélték. A 80 éves asszonyt is letartóztatták, de három nappal lefogása után cellájában holtan találták.

A salgótarjáni robbantási merényletkísérletek. A salgótarjáni bánya kerületben, a Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársaság Rau-aknai bányauzeménél június 20 és 21 között éjjelen észlelt robbantási merényletkísérlet ügyében a rendőri nyomozás befejeződött és így ebben az ügyben most már az igazságügyi hatóságok járnak el. A bányavállalatnál az említett rendőri nyomozás idejének tartamára az illetékes hatóságokkal egyetértőleg a munkát megszüntették. A munkások befejeztével azonban a munka szüneteltetésére nem lévén ok, a bányavállalat — ugyancsak a hatóságokkal egyetértőleg — a munkának július elsejével kezdődő megindítását határozta el. Erre való tekintettel a helyi hatóságok már június hó 30-án gondoskodtak arról, hogy a munkára való felhívás a bánya rendelőjében, s továbbá az érdekelt községekben minél szélesebb körben közhírré tétessék.

Nem vagyunk elég gazdagok ahhoz, hogy silány és olcsó szövetekből viseljünk ruhákat. Több-
szöri csináltatási költséget takarítunk meg, ha tiszta szingyapiuszöveteket veszünk közvetlenül a Trunkhahn posztógyártól. Ez a hírneves posztógyárunk évek óta szállítója a magyar nrietaladoknak angolosan gyártott, garantáltan szintiszta gyanyuból készített uriruha- angol női kosztüm, sportruha- és iskolás ruhaszövetekben. Még ma kérje a szövetmintakollekció költség- és kötelezettségmentes elküldését a gyártól: Budapest, XI. Lenke ut 117. Jól jár vele.

Dr. Bényey Zoltán ügyész gyászja. A debreceni ügyészi kar egyik kiváló tagját dr. Bényey Zoltánt súlyos esapás érte. Édesapja erdőbényey Bényey Gyula a máramarosszigeti törvényszék volt tanácselnöke, július hó elsején, 79 éves korában, rövid betegség után meghalt. Szombaton délután négy órakor fogják eltemetni a Köztemető ravatalozójából.

Felhőszakadás és árvíz Ozd környékén. Szerdán délután Domaháza és Hangony környékén felhőszakadás pusztított. A lezuduló víztömeg következtében a Hangony kiáradt. Az áradás a csütörtökre virradó éjszakan tört Sajóvárkony és Ozd községre. A felriasztott lakosságot biztonságba helyezték. A fehérpataki telepre betört víz másfél méter magasságban áll. — Tizenegy ház összedőlt. A bentlakókat sikerült kimenteni. Az árvíz átszakította a vasúti töltést is. Mintegy 25 házban az árvíz nagy pusztítást okozott. Az egész Hangony völgye Sajónemétig víz alatt áll. Az árvíz rendkívül nagy kárt okozott a terményekben. A Bánréve—Ozdú vonalon a felhőszakadás a pályát mintegy ötszáz méter hosszúságban erősen megrongálta és ezért Sajóváky és Ozd állomás között a forgalmat ma reggel 4 órától kezdve megszüntették. A pálya helyreállítása kb 48 óráig fog igénybevenni.

Megzavartak egy betörőt. Szilágyi Erzsébet Leiningen ucca 3 szám alatti lakásának kamrájában az éjszaka folyamán ismeretlen tettes beakart törni. A kamara ajtaját felfeszítette, de megzavarták s elmenekült.

Kerékpárlöpés. Toldi Lajos festő Zwingli ucca 4. szám alatti lakásának kamrájába ismeretlen tettes az éjszakai órákban álkulccsal behatolt s egy jökarban levő kerékpárt elloptott. A rendörség keresi a tettest.

Meghalt a vásárhelyi „gügyü”, aki hatvanégy év alatt ötezer párt boronált össze. Szentesről jelentik: Hódmezővásárhely egyik legjellegzetesebb alakja volt Csorba Péter, a kérekek és házasulandók melegsziút pártfogója, régmúlt, ittfeljezett, remekkefaragott figurája, népies rigmusok, szokások, anekdoták és tősgyökeres népdalok élő lexikona. A népszerű Csorba bácsi az öreg „gügyü” 84 esztendőskorában örök pihenőre tért, s halálával egy mozgalmas, színes élet zárult le. Csorba Péter 64 esztendeig volt a vásárhelyi fiatalok vezérkérdője s ezen idő alatt — mint jubileumán ő maga mesélte — ötezer párt boronált össze.

Tíz hónapi börtön a szöke kocadiszón miatt. A debreceni törvényszék Tokay-tanácsa elé került Szűcs József nap számos, akit azzal vádolt dr. Aitdorter István királyi ügyész, hogy Debrecenben, ez év március havában Tóth Lajostól elloptott egy kocadiszót majd hamis járlatlevelet szerzett és úgy értékesítette. A tárgyaláson beismerő vallomást tett Szűcs József és elmondotta, hogy nyomora miatt kényszerült a szöke koca ellopására. Elmondotta, hogy ő igen szerencsétlen ember, mert Debrecenből kilteltották, az ország területéről mindig átdobják román megszállott területre, mint nem magyar állampolgárt. A románok pedig először elítélik tiltott határátlépés miatt és aztán visszateszik a batáron, mint nem román állampolgárt. Nagyon sokszor megtette már a tofoncutat a két ország között. Vagyona is van a román megszállott területen, de nem tudja használni venni. A bíróság Szűcs Józsefet — tekintve hogy már többször volt elítélve —, tízhónapi börtönre ítélte el. Az ítélet jogerős.

Zeneszó mellett evezhet a nagyerdei csónakázó taven! — Olcsó sport és szórakozás.

GYÓGYSZERÉSZ UR.

Doillet Laurent háromfelvonásos vígjátéka, a francia iskola legjobb darabjai között áll. Itt-ott borsos, de nem túlzottan erős. Ma már a modern operettek világában sokkal, de sokkal lényesebb jeleneteknek voltunk tanúi anélkül, hogy a tulajdonképpen elégtételt megkaphattunk volna. Itt ha mindjárt mielőtt elmentünk, de kapunk. A gyógyszerész úr korántsem olyan „korlátolt” mint hinnék, vagy pedig amilyennek szeretnék beállítani. Inkább a megbékélt és a sorssal szemben harcolni nem akaró egyéni filozófia embere. Igaz, hogy ebben a filozófiában nagy szerepe van a környezetnek, a családnak is. Megeszi a felesége, hát Istenem, mással is előfordult az már. A legjobb barátjával csalja meg, az se példátlan eset. Második házassága is bajjal kezdődik. Arra is volt már példa. Megpróbál engedni a körülményeknek, szakítani akar mindennel és mindenkivel, de akkor akcióba lépnek az ülszemérem barcosai, akik egyéni érdeküket látják kockán forogni és ettől a percétől kezdve kisüti hogy nincs itt semmi baj, egy kis hiba történt, egy kis szépséghiba, de az nem számít, és nem vészett el minden. Valahogy ez a darab sűrített tartalma, amely tartalmat három felvonáson keresztül nagyszerűen találja a szerző.

Es kitűnően pergeli a rendező, Zempléni Zoltán, aki a darab levegőjét, hangulatát, mesterien tudja érzékelteni.

A főszerepet a gyógyszerész urat vitte Bánky Róbert szívaltatja meg olyan virtuozitással, ami már több mint játék. Kivételes tehetségű művész, nagy ábrázoló mester, élmény-szerűen érzékeltető művész. Anyira otthon van, annyira játék nélkül játszik, hogy elfelejti az ember a színpadot is mögötte.

Pompásan fogta fel Celeste alakját Serfűző Ilona, a „szerény véleményű” terror-nő, aki mindig és mindenben ért addig, míg az érdekei ellenkező nem kívának.

Zempléni Zoltán Vidal dr.-ja könyvnyelmi könnyűvérű orvosa eleven színe volt a darabnak.

Külön érték Sorr Jenő ösztört, s megvált, okosan sorsát hordozó egyetemi tanárja. Sok meglátás, sok megérzés zengett szavában, lángolt ompa színekkel megrajzolt alakjában.

Orbán Viola inkább passzív szerepben tudta a szerencsevadász nő ismert figuráját megvillantani két jeleneten keresztül.

Ihász László lelkesülő gavallérja és Szántó Ernő tanulása egészítette ki még a pompás együttest.

Telt ház nézte, nevette és élvezte egész a tegnap esti bemutatót a legjobb siker jegyében.

(sz. r. i.)

IRODALMI EST
A KAMARASZÍNHÁZBAN

Pénteken este Bernstein nagyszerű színműve, a „Tolvaj” kerül színpad parádés előadásban. A világhírű írónak ez a kitűnő darabja elejétől végig érdekes és minden jelenetével izgalomban tartja a közönséget. A főszerepet Mágóri Mária, míg a többi szerepeket a társulat legjobb erői játsszák.

Szombaton este Molnár Ferenc vígjátéka, a „Nagszerelem”, vasárnap délután 4 órakor Bónyi Adorján „Édes ellenség” c. vígjátéka és este Heltai Jenő „Tündérlaki lányok” c. vígjáték kerülnek színpadra. (3)

x Tündérlaki szép a nagyerdei csónakozó fő este! Menjünk oda egy-egy órára evezni.

A MANSZ gyermeknyaralattási akciójának megnyitására.

Megnyitották a párisi tőzsdét,
12 százalékkal esett a frank

Páris, július 1. Kétnapos szünet után ma ismét megnyitott a párisi tőzsde hivatalos forgalmát. A francia kormány a rövid időre életbe léptetett korlátozó intézkedéseket megszüntette és ezzel feleslegessé vált a tőzsde bezárása.

A francia kormány intézkedése

sére megszületett az új frank és annak védelmére Franciaország pénzügyi szövetségesei; az angolok és az amerikaiak mindent elkövetnek, mégis a tőzsde újból való megnyitása után a devizapiacra a francia frank árfolyama 12 százalékkal csökkent.

Csődöt mond a nemzetközi
ellenőrzés rendszere

Egyetlen megoldás Franco kormányának elismerése, hangoztatják olasz részről.

Páris, július 1. A nemzetközi ellenőrzés rendszere végsőket vonaglik. Párisban ma este már csaknem teljesen biztosra veszik, hogy Róma és Berlin nem fogadják el a francia-angol ellenőrzési javaslatot. A sajtó attól tart, hogy az ellenőrzési rendszer csődj az egész benemarátkozási politika összeomlását vonja maga után. Franciaország és Anglia sajnálhatja — írja a Libertée —, hogy elutasította annakidején a Leipzig ügyében német részről kért négyhatalmi flottatüntetést. Nyilvánvaló, hogy erre ma már csak egy mód kínálkozik: el kell ismerni Franco kormányát hadviselő félnek.

London, július 1. A Press Association jelenti: A spanyol semlegességi bizottság holnapi ülése sorsdöntő lehet az egész benemarátkozási elvre, sőt Európa ma-

gatartására a spanyol háborúval szemben. Anglia nem fogadhatja el azt a javaslatot, hogy szüntessék meg a tengeri ellenőrzést és adják meg mindkét küzdő félnek a hadviselői jogokat. Londonban hangoztatják, hogy a német és olasz kormányoknak meg kellene gondolni, milyen könnyen kaphat Valencia gyereket a francia határon át, ha megszüntetik a benemarátkozás elvét.

Róma, július 1. Mértékadó olasz körök felfogása szerint a spanyol ellenőrzés körül támadt új ellentétekből egyetlen kivezető út volna, ha Anglia, Franciaország és velük együtt a többi állam is a nemzetközi jog alapján hadviselő félnek ismerné el Franco kormányát. Az olasz kormány ezt a megoldást teljes mértékben támogatná.

Életfogytiglani fegyházra
ítélték a rablógyilkos
cigányokat

1935 évi november hó 27 napján a pomázi cigánysor közelében lakásán meggyilkolva találták Illés János közfisztasági alkalmazottat és vadházastársát Székely Sárát. A gyanú eleinte a meggyilkolt Illés nevére, Kóbori Kovács János ügyvezetőre terelődött, a pestvidéki törvényszék azonban nyolc és félhónapi vizsgálat után felmentette. Később az új lipótvárosi Streisinger-féle rablógyilkosság tettesének, Varga Pálnak az unokaöccsét, Varga Horváth Lajos pomázi szegkőveset letartóztatta a rendőrség a gyilkosság gyanúja miatt. Ugyanakkor letartóztatásba került Varga Gyula és Varga Pál vadházastársa Horváth Margit is. Az ügyészség vádirata Varga Horváth Lajost vádolta a gyilkossággal, míg Varga Gyulát és Horváth Margitot bűnszegédi bűn-

részességgel.

Tegnap tárgyalta az ügyet a pestvidéki törvényszék Faith-lanácsa. — Varga Horváth Lajos kijelentette, hogy ártatlan, semmit sem tud a gyilkossági ügyről. Horváth Margit egy ízben feltékenységi jelenetet rögtönzött és megfenyegette, hogy feljeleníti, mert ő ölte meg Illésékét. Ezt a szomszédok meghallották, így tartóztatták le őt.

A bíróság ismertette Varga Horváth Lajosnak a vizsgálóbíró előtt tett vallomását, amelyben részletesen elmondta, hogy Varga Gyula segítségével hogyan verte agyon s rabolta ki Illésékét. A zsákmányból Horváth Margitnak is adott.

— Ez mind hazugság! — kiáltotta Horváth Lajos, engem a csendőrók agyonverték, felelmemben tettem be-

ismerő vallomást.

Varga Gyula szintén ártatlanságát hangoztatta. Horváth Margit szintén tagadta bűnszegéjét.

A törvényszék Varga Horváth Lajost s Varga Gyulát rablással párosult szándékos emberölés büntette miatt életfogytiglani tartó fegyházzal sújtotta. Horváth Margitot pedig orgazdaság büntette miatt héthónapi börtönrre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

OKTÓBER VÉGÉIG TART
A KÉPVISELŐHÁZ
NYÁRI SZÜNETE

A képviselőház által letárgyalt törvényjavaslatok hétfőn kerülnek a felsőház bizottságai elé. A felsőház plénuma valószínűleg július 9-én tárgyalja le ezeket a törvényjavaslatokat. A felsőház üzenetének átvételére a képviselőház július 10-én, vagy 12-én még egy formális ülést tart, utána megkezdődik a Ház nyári szabadsága, amely október végéig fog tartani.

— Érdekes házasság. Bécsi jelentés szerint Tefvik Neszim pasa, a 64 éves dúsgazdag volt egyiptomi miniszterelnök rövidesen feleségül vesz egy 17 éves, rendkívül csinos bécsi leányt, Hübner Mária, a híres Hübner-szállodák tulajdonosának leányát. Neszim pasa körülbelül két hónappal ezelőtt járt Bécsben és eközben ellátogatott a Kobenzl-szálló bájába is, amelyet a tulajdonos leánya igazgatott. Neszim pasának nagyon megtetszett a barnahajú, sötétszemű, elegáns, karesz leány. Ettől kezdve mindennapos vendége lett a bárnak és egy napon megkérte a leány kezét.

— Hadseregkupamérkőzés. A pécsi pályán csütörtökön délután mérkőzött a hadseregkupamérkőzés két legjobb szereplő labdarúgó csapata a pécsi 8. gyalogezred és a szegedi 9. gyalogezred csapata a hadsereg legjobb vidéki csapata címéért. A mérkőzést a pécsiek nyerték 3:0 (2:0) arányban.

— Letartóztattak egy német lelkészt. Berlinből jelentik: Niemöller Márton Berlin—Dahleml lelkész, aki a hitvalló egyházhoz tartozik, a titkos államrendőrség letartóztatta.

— Mária Antonette nyakékét elárverezték. Blanka osztrák főhercegnő megbízásából Londonban árverésre került az a 29 gyémánttal szegelt értékes nyakék, mely egykor Mária Antonette tulajdona volt. A nyakékét a darbhangi maharadzsa vette meg tizenöt ezer font sterlingért.

x Tartós hullámokat nálam csináltasson. Haja molys és töredezzet nem lesz. Hajfestés minden árnyalatban. Kosmetika. Olaj kezelések. KOMAROMINE. Bika-bérláz. (Telefon: 19-58).

— Ideges embereknek és lelki-betegeknek az igen enyhe hatású, mindig megbízható természetes **Perene József keserűvíz** — reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve — rendszeres bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyzatet teremti. Az orvosok ajánlják.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Dér Ignác eszmadia fia István; Deutch Eliás utazó, leánya Klára; Hosszu János fm., leánya Margit; Harsányi László npsz., leánya Katalin; Tóth Ferenc npsz., fia István; Balázs Kálmán npsz., fia Kálmán; Botos József bádogos, fia Pál; Nagyházi Péter fuvaros, leánya Mária; Löwi Ábrahám keresk., fia Izsák; Láng Géza ügynök, fia Gábor; Lupucz Gyula npsz., leánya Erzsébet; Gréger András ügynök, fia Kálmán.

Eljegyzések: Burger József m. tisztv.—Hoffer Katalin; Frenkel József keresk.—Honig Magda; Sörös Bálint—Balogh Zsófia; Hati Gyula vill. vezető—Fodor Erzsébet; Oláh Kálmán gazdálk.—Kardos Eszter; Nagy Miklós fm.—Illés Karolina.

Halálozások: Lakatos Mihály g. kat. 16 hónapos, H. dorog. Fenyvesi Tibor ref. 16 hónapos, Halasi u. 3. Özv. Szabó Istvánné ref. 75 éves, Borz u. 5. Nagy István ref. 22 éves, Monostorpályi ut 58. Molnár Jánosné g. kat. 26 éves, Bököny. Pikács József r. kat. 3 hónapos, Salétrom u. 1.

— Huszonöt kiló gyapjút találtak zsáokban az újravárosi úton. Beszolgáltatták a rendőrségre tegnap délelőtt egy zsákot, amelyben Schvartz Herman zsákkereskedő felírás van. — A zsákban 25 kiló gyapjút találtak. — A zsákot a balmazújvárosi úton találtak Ugyancsak tegnap délelőtt bevitték a rendőrségre egy diványtámlát, melyet a Csokonai uccán találtak.

SPORT

A DEBRECZENI sportbizottság jelentései:

A Hungaria — amely az első fordulóban kiesett a közép-európai kupából — ráadásul 4:0 arányban kapott ki Zágrábban a HASK-tól. Nem szegyen a vereség senkitől sem, csak azt furcsáljuk, hogy milyen közömbösen siklanak most el efelett. Bezzeg ha a Bocskai kapna ki, akkor szívesen megírnák hasábjában, míg a Bocskai győzelmeiket elhallgatják.

A Bocskai már halálra ítélte egy fővárosi sportvezér. Már Hajdút is elszereznék vinni. Tény az, hogy csak Gyulait, vagy Vágót adná el jó áron a Bocskai... De hol a jó vevő?

Talán mégis lesz valami a nemzeti bajnokság I. osztályából, ahol a legjobb amatőr egyesületek vennének részt. A belügyminiszter formahibák miatt megsemmisítette azt a közgyűlési határozatot az MLSZ-nek mely leszavazta és elvetette a nemzeti B. liga felállítását s az előző határozatot mondotta ki érvényesnek.

Palotaforradalom volt a Keleti Futballbírák Testületében s a régóta lappangó elégedetlenség a múlt tanács ülésen robbant ki. Ennek folyománya képen lemondott **Tarpay Lajos** társelnök és **Nagy Zsolt** főtájtár és új bíróküldőbizottságot választottak, amelynek elnöke dr. Lengyel József, tagjai meg dr. Thomas Henrik, dr. Csicsák György. Az új ügyvezető társelnök Szabó Kálmán lett, míg a főtájtári teendőket dr. Csaba János látja el.

A Debreceni Villanygyári SE könnyű munkával készül a vasárnapi második illetve már harmadik DVSE—Győri ETO mérkőzésre és a játékosok fogadkoznak, hogy behozzák a hátrányt és úgy győznek Győrben, hogy tovább jut a DVSE... Majd elvállik, lehetetlennek egyáltalában nem az. A sérültek, betegek is játszanak, Balogh és Takácsi is fitt, így a teljes csapat megy Győrbe. Tartalék a jóformában levő Vékony. Azt mondják a villanygyári berkekben, úgy játszanak majd mint a zselő félbeszakadt mérkőzésen

s akkor győzni kell, hármily jó legyen is az ETO.

Az alsóvetségi fellebbezési bizottság is helybenhagyta a D Kliniká AC—BUSE, Derecskei MOVE ügyben a jätékezőténykedésével kapcsolatos ügyben a felmentő ítéletet s a Bakó—Hernády inzultus ügyében is helybenhagyták a Hernády négyhónapos letiltását.

Tennisverseny lesz pénteken, szombaton s vasárnap Szolnokon, ahol a DEAC-ból Darkó Irénke, Papp Jutka, dr. Farkas, Baffi Dezső indulnak a siker reményében.

Lemondja a Textil SC az MTK elleni többször elhalasztott bajnoki mérkőzést. A fátum üldözte ezt a mérkőzést. Először el kellett halasztani, mert nem volt szabad pálya Debrecenben, majd a május negyedik válogatott mérkőzés miatt maradt el. Az új terminuson egy félidőt lejatszottak, amikor is 1:0 állásnál az MTK javára a nagy eső és vihar miatt elmaradt a második félidő. Az új mérkőzést vasárnap azért nem tudtuk lejátszani, mert közben arra a napra sorsolták ki az új DVSE—Győri ETO mérkőzést. A biztos ráfizetés miatt most a Textil lemondta a mérkőzést az MTK-nak s így az MTK kapja a két pontot. A Textil győzelme esetén nem rukkolt volna előre, míg az MTK két ponttal az ötödik lett.

Vasárnap pihen az embersport Debrecenben, a vasárnap a lovak és a lovasoké. A legmeggrözttebb futballszurkoló mit tehet ilyenkor: kimegy a löversenyre...

HIRDETMÉNY

Közhirre teszi a városi adóhivatal, hogy az 1937 évi föld, ház, általános kereseti, jövedelem adó, valamint a vízszabályozási járulékok kivételére vonatkozó lajstromokat 1937 június 28-tól kezdődően 1937 július 12-ig bezárolag 15 napi közzemlére tette ki. E lajstromokat a városi adóhivatal, városház I. emelet 26. sz. helyiségében (kivétési osztály) a hivatalos órák alatt (hátköznap d. e. 8—12 óra között) bárki megtekintheti. Debrecen, 1937 június 25. Városi adóhivatal.

X VIDÉKRE ÉS HELYBEN 4 és 6 személyes modern kocsival, személyfuvarozást vállalkoz. Temetési s privát fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal 34—37. Nadas.

Debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség.

1390/1937.

HIRDETMÉNY.

Értesítjük a hitközség igentisztelet tagjait, hogy dr. Durchschlag István battonyai főrabbi ur pályázott hozzánk főrabbi állásra és most szombaton délelőtt féltenegy órakor a Deák Ferenc uccai templomban, délután öt órakor a Kápolnás uccai templomban fog magyar hitközségként tartásával bemutatkozni.

Ezen próbáhitközséghez a hitközség igentisztelet tagjait meghívja Debrecen, 1937 június hó 30

az Elnökség.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE.

Az óbúza 15—30 fillérrel javult.

A készárúpiacon búzából 5050 métermázsza kelt el, általában az árak 25—30 fillérrel emelkedtek. A rozs üzletelen. Új rozst 19 pengővel kínáltak, a rozs hivatalos árát 30 fillérrel leszállították. Új árpaért 14.30 pengőt kínáltak. A zab ára nem változott. A tengeri csendes, a tegnapi áron 1950 mázsát adtak el.

Búza tiszavidéki 77 kg 19.60—19.85 78 kg 19.80—20.05 79 kg 20.00—20.25 80 kg 20.20—20.45. — Felsőtisza 77 kg 19.60—19.85 78 kg 19.80—20.05 79 kg 20.00—20.25 80 kg 20.20—20.45 rozs pestvidéki 18.60—18.80, rozs más származású 18.90—19.10, takarmányárpa elsőrendű 14.75—15.00, középminőségű 14.50—14.75, zab elsőrendű 17.25—17.40, középminőségű 17.15—17.25, tengeri 11.25—11.40, kerga 11.20—11.30, nyolcas liszt 14.40—14.70 P mázsánként.

Gyöngyvér

REGÉNY

Írta: Székelyné Bészler Anna

(2. folytatás.)

A Zelend dajkája egy vad, hirtelen haragú, keményszívű asszony volt, aki agyonütötte a saját fiát, mert az elhagyta az ősi hitet.

A Gyula féltestvérének a fiát, Dobokot Gál nevelte, a főtájtár, nem papi módon, hanem harcossal, irgalmat soha nem kér, soha nem adó férfiúnak, magyarnak. Tizenhat éves volt Dobok, amikor kikerült nagyatya keze alól. Akkor jutott legelőszőr eszébe, hogy a karcsutestű, kicsi termetű, akkor tiz esztendősen Zelend nem lehet méltó ura a magyaroknak.

Igaz, hogy jól kezeli az íjat, jól forgatja a kardot, de megszanja a lehullott madárfiókat. Mi lesz ebből a gyermekből, ha asszonyoktól férjet, gyermektől atyát kell elvenni, kardélre hányni? Nem a nagyravágás vezette Dobokot, amikor kijelentette, hogy a vezérségre neki van jussa. Gyula dühében elkergette unokácsát, aki atyja hú embereivel bevette magát a szomszéd hegyek közé. Gál hallgatott és nem vette pártfogásába egyik unokáját sem.

Zelend nem látta unokabátyját esztendőknél kereszttől. Tízéves volt, amikor utoljára találkoztak és akkor semmibe se nézte őt Dobok, mert nem látta az ősi hitet.

többnek. Gyermekekorukban nem voltak jóbarátságban. Egészen elmentés volt a természetük. Dobok szilaj, hirtelen indulatú és akaratának keresztülvitelében irgalmat nem ismerő volt. Bár különleges szépségű ifjúvá serdült, mégis semmi hasonlatosság nem volt benne a leányos külsejű Zelendhez. Magas, sudár, vékonytestű, vállára csigázó barnahajú fiú volt Dobok. Szeme mint a fekete éjtiszaka, szilaj indulata villámokat szórt belőle. Magas homlokát soha nem változtatta meg haragja, csak a szemébe tilt ki jókedve, vagy bosszúsága.

Pár esztendővel azután, hogy Dobokot elűzte Gyula, felkereste a vezér az ősz táltost. Saskeselyűk járták azt a szirtet, melynek oldalában a vén pán tanvázott. Nehéz volt feljutni hozzá. De Gyula jól ismerte oda az utat. Ott találta meg az atyját a sziklaszélén állva, mellén összefonta a karját és nézett a messziségre. Haja fehér, mint a patyolat és összeolvadt ruhájával, melyből redőkben omlott alá magas, még mindig délceg alakján. Fehér ruhája felett az egyik vállán átvetett köpenye omlott le és fejét magas sisak fedte, mely alól befot haja hullott a vállára. Olyan volt, mint egy messziből ideszakadt pogány istenség. Nem fordult meg, mikor a fia

megállt mellette, Gyula várt, csak azután köszöntötte:

— Adjon az Isten jó egészséget öregapám. Búcsúzni jöttem, mert nagy útra megyek. Hazahozom a véreimet.

Az ősz táltos most fordult szembe vele és aztán halkán, de nagyon határozottan azt mondta:

— Nagy útra indulsz fiam és soha többé nem térsz onnan vissza.

— Ha te így mondd, édesapám, akkor úgy lesz. De nem tudok tovább a gyermekeim nélkül élni. Felszedültek már s hitvány ember lennék, ha tovább is odahagynám őket. Eddig se kellett volna hagynom, hogy az akaratukat megkössek. Ölbéli volt a két kisfiam, amikor elveszítettem őket. Még nevetésre se húzódtott a csöpp kis leányom szája, amikor ellopta tőlem az anyja. Mindig azt jósoltad, ha értük megyek, akkor se neveltem fel őket, de Zelendet sem. Hallgattam rád, de tovább nem törődöm semmivel. A fiaimat akarom, meg a leányomat. Tizenkilencedik esztendőjébe fordul már Maros.

Gál szomorúan nézett rá.

— Vajjon, ha elmegy, megöleheted őket? Vajjon kívánnak téged? Két fiad méltóságot visel a királyi udvarban, leányod a királynő mellett él. Megtagadják a pogány atyjukat.

— Annál inkább értük megyek! — Nem tartalak vissza, fiam. Ha menni akarsz, hát eredj. Mindnyájunk sorsa meg van írva a csillagokban és amikor az idők teljesedésehez érünk, nem állhatunk annak elébe. Hanem mi lesz itthon

a gyerekekkel?

— Marad minden úgy, ahogy eddig volt. Azt akarom, hogy mindaddig ő legyen a magyarok ura, amíg a bátyjai haza nem kerülnek.

— Alom.

— A fiaim, ha ráeszmélnék, hogy a Gál vérei, hogy a Gyula lelke él bennük, akkor nem lesznek többé keresztények, hanem magyarok!

Az öreg táltos szótalanul nézte az eget, amelyen a közeledő alkonyatban már fel-feltűntek a halovány csillagok.

— Fiam! Megismered azt a csillagot, melyet a tiednek mutattam?

— Ott volt, de amit te mutattál, az fénylett, most pedig csak halványan pislákol.

— Úgy van fiam. Olyan, mint az életünk. Tegnap még fényesség, erő, ragyogás, holnap már kialvó mécsvilág.

— Hagyd atyám. Mindegy az. Te azt mondtad, hogy a halálba vezet az utam. Hát úgyis jó. Hanem azt mondd még meg, hogy mit látsz Zelend felől a csillagokban?

— Szenvedést, gyötrelmet, szerelmet.

— Nem így gondolom. Harcot, vagy nyugalmat, győzelmet, vagy legyőzést?

— Legyőzötésében látom a győzelmet.

— Nem értelek atyám. Csak egyre felel még. Vajjon így kell elveszni mindazoknak, akik megtartották magyar hitüket.

(Folytatja E.)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovathoz elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegeken is beküldhető. Kladohivatalban hagyott címek 27-59 telefonszám alatt megtudhatók. Jelíges hirdetésre ajánlatokat a kladohivatal díjmentesen továbbít.

KAPHATÓK
kladohivatalunk pénz-táránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 fillérért:
Pince kiadó.
—hold föld eladó.
Raktárhelyiség kiadó.
Üzlethelyiség kiadó.
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás: 1 2 3 4
6 szobások lakások.

Fényképezőgépek
foto anyagok
Takarékos-ságra is.
Ungár lát-szerész és
fotószak-üzletében, Széchenyi u.
1. szám. 317 7. 15

Levelezés

Már csak 31-ig tart
hatóságilag engedélyez-
ett végkiarúsítás. Deb-
recen, Ferenc József út
10. szám alatt, a Nagy-
templom mellett levő
rotós, férfi és női divat,
kötött, szövöttárú üzle-
tetet megszüntetem —
Árukészletemet az ipar-
hatóság, 14.190/1937 B.
számú engedélye alap-
ján kiarúsítom. Meg-
lepő olcsó árak. Üzleti
berendezés eladó. Bíró
Márton. 312 7. 15

Alkalmazást nyer férfi

Jobb családból
raló kifizetőt felve-
szek, Bethlen uca 16.,
tűszerüzlet. 396

Fodrássegédet
fiatait és tanulóit felve-
szek, Kiss Antal, Kassa
út 23. szám. 395

Péksegédet,
felveszek, fiatal, gúj-
bajárót, Peskó Sütőde,
Kínizi uca 49. 393

Ugyes
kifizetőt, ki biciklizni
tud, keresek vitéz Nagy
Péterfia 61. 406

Nagyobb
kifizetőt azonnalra
felveszek, Spitz Béla,
Hatvan uca 70. 407

Körülbelül
30 hold termést rész-
ben kiadunk, Piac uca
75. szám, ügyvédi iroda
1002

Keresek
kintkosztos gazdasági
cselédet, tanyára. Je-
lentkezni: Piac uca 75
ügyvédi iroda. 1002

Alkalmazást keres férfi

Katonaviselt
fiatalember, mint szob-
ainas állást keres 15re
többéves bizonyítvány.
Cím a kladohivatalban. 405

Alkalmazást nyer nő

Mindenes
rendes bejárónő azon-
nal felvétetik, Hatvan
uca 60. szám. alatt. 402

Bejárónő
felvétetik, könyvvel je-
lentkezés reggel 6—8-ig
Miklós uca 22. szám
tűszerüzlet. 401

Kifutóleány,
14—17 éves felvétetik,
Dégenfeld tér 3. szám,
emeleten. 397

Trafikba
elárúsítónőt keresek,
száz pengő óvadékkal.
Cím a kladohivatalban. 393

Bejárónőt
keresek, jó bizonyít-
vánnyal, Piac uca 56.
390

Perfekt
szobaleányt azonnalra,
vagy július 15-ére kere-
sek. Jelentkezni 8—10
vagy 3—5 óráig dr. Kel-
lerné, Pulszky u. 4. l. e.
4. ajtó. 387

Bejáró,
vagy kifutóleányt fél-
napra felveszek. Csapó
uca 91., udvarban. 385

Egy gépen varrni
tudó és egy kifutó-
leány felvétetik, Szil-
lágyi bórondós, Sim-
onffy uca 5. 411

**Mosott
rongyot**

legmagasabb
napi áron veszünk

Alkalmazást keres nő

Kezdő
gyors- és gépirónő ál-
lást keres „Kezdő tize-
tés” jelígre. Cím a ki-
adóban. 400

Hosszúéves,
bizonyítvánnyal kis
családban bejárónő-
nek elmegyek. Szépen
mosok, vasalok. Bedő-
né, Nyil uca 83. 1002

Ajánlat

Tej napolaj,
a rövidhullámú, test-
fiatalító, ultrasugarak
kiaknázására, hősuga-
rak közömbösítésére
utóérthetetlen. Földes,
Vigmozinál. vv

Ottatlan és oltott mész.

— minden
építési anyag leg-
olcsóbb a Debreceni
Működőárnál, Fürdő
uca 2. telefon: 10-93
1572 ev

Poloskairtás,
lakások átvizsgálása fe-
lelősséggel, Kiss, Kigyó
u. 5. Csapó felől.
1167. 7. 6

Tízennyolc éve
közmegelegedés-
re jutányos áron
szolgáljuk a cse-
répkályhát vásár-
ló közönséget. At-
rakás Hardimut-
rendszerrel s tisztítás. —
Zephir és mindennemű
folytonos kályhák
szakszerű javítása. —
Gschmeidyne, Timár u.
17. sz., telefon: 13—41.
1918 7. 8.

Kartellenkívül
villanykörte 98 fillér,
Knöplernél, Hatvan u.
2. sz. főpostával szem-
ben. 409

Kereslet
Köser
házikoszlott keresek két
személyre, bútörzlet,
Széchenyi uca 6. 408

Oktatás
Javítóvizsgára
előkészít, szünidőre ta-
nítást vállal VIII. gim-
nazista, Rothermere u.
21. szám, Szabó Sán-
dor. 391

Nyaralás
Tiroli
kastélyban olcsón nyar-
alhat. Megbeszélés:
Péterfia 38. 1. ajtó. 308

Különbejárati
bútorozott szoba, ár-
nyas parkban, nyara-
lásra, teljes ellátással
kiadó. Simonffy út 13.
348

**Üzlet, műhely
raktárhelyiség**
Zaír
tűszerüzlethehelyiség ki-
adó, Monostorpályi út
46. szám, háztulajdo-
nos az udvarban. 338

Vendéglő,
jól bevezetett régi üzlet
forgalmas utcában ki-
adó. Cím a kladohivatalban.
365

Iroda
Irodának
alkalmas egy szoba. —
augusztus elsejére ki-
adó. Ehrenfeld, Piac
uca 69 szám. 413

Kiadó irodahelyiség
a Szent Anna uca 10—
12. szám alatti bérház-
ban levő félemeleti két
helyiség, irodának vagy
orvosi rendelőknek folyó
évi augusztus hó elsejé-
re kiadó. Szabadkéből
leendő bérbeadás tár-
gyában értekezni lehet
városzháza, I. emelet 37.
számú szobájában.

Teljes ellátás
Kellemes lakás
finom kszl Hungária
penzióban, szobák na-
pokra és hónapszámra.
Ferenc József út 59. sz.
Telefon: 23-39. szám.
949 7 1

Társ
Hölgyeim!
Ki társulna néhány-
ezer pengővel nagy-
jövedelmű vállalkozás-
hoz. Címlet: „Vagyont-
szerzünk” jelígre a ki-
adóba. 315

Bútor
Eladó
szalon garnitúra szép
szmirna szőnyeg. Pé-
terfia uca 48. 286

**Autó, motor
kerékpár**
„Nasch”
gyártmányú négyüléses
személyautó, kifogás-
talan állapotban eladó.
Kossuth uca 54.
1001 vv

Csepel
motorkerékpár eladó.
Sámsoni út 28. 287

**Kiadó lakás
kétszobás**
Két szoba,
konyhás egyszerű ud-
vari lakás, havi 35 pen-
gőért a város központ-
jában, Bethlen uca 50.
szám alatt, augusztus
elsejére kiadó. Tiszta s
esendes udvar.
1006 7. 4.

Szoboszlói uti
városi bérházban levő
C. III. 13. sz. kétszobás
lakás f. évi augusztus
hó 1-re kiadó. Értekez-
ni a helyettes polgár-
mesterei hivatalban (va-
roszháza I. emelet 38).
1002 7 5

Kétszobás
lakás előszobával, aug.
elsejétől kiadó. Csapó
uca 63. 412

Lakást keres

Magános nő
augusztus elsejére ke-
res egy szoba, konyha,
és eléskamarából álló
uccai lakást. Ajánlatot-
kat „Pontos fizető” je-
lígere a kladohivatalba
331

Keresek
augusztus elsejére 2—3
szobás lakást, állandó-
ra, egyetemhez közel,
postamester, egyetem.
228

**Butorozott
szoba**
Különbejárati
uccai bútorozott szoba,
kiadó, azonnalra is. —
Gólya uca 8. 50

Különbejárati
uccai bútorozott szoba,
úri családnál azonnal
kiadó. Eötvös uca 48.
193

Csinosan
bútorozott különbejá-
ratú szoba, külön für-
dőszobával kiadó. Pé-
terfia uca 12. Meg-
tekinthető délután két
órától. (A)

Uccai
különbejárati bútoro-
zott szoba azonnal ki-
adó. Nyil uca 119. sz.
403

Bútorozott
szoba, magános tiszt-
eséges nőnek olcsón ki-
adó. Rákóczi uca 36.
394

Különbejárati
csinosan bútorozott
szoba azonnalra kiadó,
Simonffy uca 11. I.
384

Különbejárati
bútorozott szoba kiadó
Füvészkert uca 8. 414

Ingóságvétel
Stráfkocsit
keresek, 25—30 mm.
hordképességgel, ko-
csigyar, Hatvan uca
58. szám. 283

Fajsúlymérőt
500 kilós mérleget, egy
vagy kettes Wertheim-
kasszát megvételre ke-
resek, Tóth Sándor, Rá-
kóczi út 125. Hajdú-
szoboszló. 388

**Ingóság
eladás**
Hinta,
jó erős vas alkatrészek-
kel olcsón eladó Csörzs-
uca 14 (Honvédtemető
uccából nyiló első uca)
(A)

**Konsul-
tükör,** nagyméretű el-
adó. Rákóczi uca 4. sz.
I. emelet. 404

Főszál,
hévér, kirogástalan ál-
lapotban eladó. Hunya-
di uca 21. 399

Egy jókarban
levő gyerekkocsit eladó
Csapó uca 91. 410

Vegyes
Gázberendezések
készítése, alakítása, ör-
evi részletre is, Gyepes
Szent Anna uca 8. sz.,
telefon 19-37. 84+

Varrógépet
kerékpart veszek, el-
adok, költsönzők, al-
katrészek kaphatók, ja-
vitások jótállással. —
Eisenberger, Csapó u.
101. szám. 113+

Gyári maradványok
legszebb újdonságok
csoda olcsón, dr. Ré-
vésznel, Piac uca 42.
(Pannonia udvarban).
125 +

Eladó házhely
Közműves villatellék!
25 éves adókedvez-
ményvel, Simonffy út
mentén, megállóhoz kö-
zel rendkívül előnyös
ár és tisztes feltételek
mellett, esetleg kölcsön
áavállalásával eladók —
Felvilágosítást ad: dél-
után 5—7 óráig dr. Csá-
nyi Farkas Attila ügy-
véd, Werbőczy utca 12.
1575. vv

Néhány
házhely, Gyár uca 11.
Piarista telken még el-
adó. A kedvező feltéte-
lek megtudhatók dr. Bö
szörményi Béla ügyvéd
nél, Ferenc József út
70. szám. 1958

Eladó ház
Jól jövedelmező
több szép lakásos nagy
telkű ház, állomás kö-
zelében kedvező áron
eladó, Teleki uca 98.
szám. 233

Eladó föld
Eladó
H. Szoboszlón a fürdő
közvetlen közelében a
„Bánom” szőlőkertben,
az ORTE gyógyházzal
szemben, 200 négyszög-
öl szőlőföld. Értekezni
lehet: özv. Ludmann
Elemérnél, Hajdúszo-
boszlón, V. tized, Lu-
ther utca 2. szám.
674 vv

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF.
Tiszántúli Könyv- és
Lapkiadó Rt., kiadása.